

3/136/54/2010.

Budapest, 2010. március 18.

**Budapest Főváros X. kerület
Kőbányai Önkormányzat
Polgármesteri Hivatala
Oktatási és Közművelődési Főosztály**

**Tárgy: javaslat a Kőbányai
tehetségsegítő stratégia című
dokumentum elfogadására.**

Tisztelt Képviselő-testület!

Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat Képviselő-testülete 211/2010. (II. 15.) számú határozatában elfogadta a BUDAPEST FŐVÁROS X. KERÜLET KŐBÁNYAI ÖNKORMÁNYZAT KÖZOKTATÁSI FEJLESZTÉSI TERV 2010-2016. című dokumentumot, amelyben megvalósítandó feladatként jelenik meg a KŐBÁNYAI TEHETSÉGSEGÍTŐ STRATÉGIA kidolgozása.

A stratégia elkészült, amelyben a tehetségsegítő keretrendszer kidolgozásánál figyelembe vettük az elbírálás alatt lévő TÁMOP 3.4.4 Géniusz pályázat elemeit. A Nevelési Tanácsadó és Pedagógiai Szolgáltató Központ regisztrált Tehetségponttá vált, illetve pályázatot nyújtott be az Oktatásért Közalapítvány (OKA) *Tehetségsegítő szolgáltatások térségi hálózatának kialakítására* című kiírására. A dokumentum épít a Tehetségpont munkatervre és az OKA pályázatban foglaltakra is.

A KŐBÁNYAI TEHETSÉGSEGÍTŐ STRATÉGIA a már meglévő intézményi tehetségsegítő gyakorlat megőrzése mellett, új lehetőségek megteremtésére törekszik.

A dokumentumban megfogalmazott cél, hogy a kőbányai gyermekek, fiatalok kapjanak hatékony segítséget tehetségük felismeréséhez és kibontakoztatásához. Ezért a tehetségigéretnek érdekében mozgósítani kívánunk minden elérhető erőforrást.

Az előterjesztést a Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat Képviselő-testülete Kulturális és Oktatási Bizottsága 2010. 03. 04-ei ülésén tárgyalja, a bizottság álláspontját a bizottság elnöke a képviselő-testületi ülésen ismerteti.

Határozati javaslat:

1. Budapest Főváros X. Kerület Kőbányai Önkormányzat Képviselő-testülete jóváhagyja a KŐBÁNYAI TEHETSÉGSEGÍTŐ STRATÉGIA című dokumentumot.

Határidő:

folyamatos

Felelős:

Verbai Lajos polgármester

Végrehajtásért felelős:

Dr. Neszteli István jegyző

A végrehajtás előkészítéséért felelős:

dr. Kántásné dr. Szabó Ivett

Budapest, 2010. február 25.

dr. Kántásné dr. Szabó Ivett
főosztályvezető

Törvényességi szempontból látta:

Dr. Neszteli István
jegyző

Kőbányai tehetségsegítő stratégia

2010.

tervezet

TERVEZET

KÉSZÜLT: Budapest Főváros X. Kerület Kőbányai Önkormányzat
Oktatási és Közművelődési Főosztályán
a Nevelési Tanácsadó és Pedagógiai Szolgáltató Központ közreműködésével

BEVEZETÉS	3
A tehetség definiálása	4
TÁMOP 3.1.4 és a tehetséggondozás	6
Szűrés – kiválasztás - differenciált tehetségfejlesztés.....	6
TEHETSÉGSEGÍTŐ STRATÉGIA	7
1. RÖVID TÁVÚ STRATÉGIA 2010-2012.	8
1.1. Kőbányai Tehetségpont működtetése	8
1.1.1 A Tehetségpont definiálása.....	8
1.1.2 Tehetségpont létrehozása Kőbányán.....	8
1.2 Tehetségpontok, tehetségkuckók hálózatának kialakítása	9
2. KÖZÉPTÁVÚ STRATÉGIA 2012-2014.	11
Kőbányai tehetséggondozó rendszer.....	11
2.1 Tehetséggondozó rendszer kidolgozása az óvodás korosztályra:	11
2.1.1 Alapelvek:	11
2.1.2 Az óvodai tehetséggondozás prioritásai:.....	11
2.2 Tehetséggondozó rendszer kidolgozása a kisiskolás korosztályra.....	11
2.2.1 Alapelvek:	11
2.2.2 A kisiskoláskori tehetséggondozás prioritásai:	12
2.3 Tehetséggondozó rendszer kidolgozása az 5-8. évfolyam számára.....	12
2.3.1 Alapelvek:	12
2.3.2 Az 5-8. évfolyamon folyó tehetséggondozás prioritásai:.....	12
2.4 Tehetséggondozó rendszer kidolgozása a középiskolás korosztály számára.....	12
2.4.1 Alapelvek:	12
2.4.2 Tehetségkeresés, gondozás, fejlesztés.....	13
2.4.3 Gazdagítás, dúsítás,.....	13
2.5 Fenntartói támogatási rendszer kidolgozása az intézményi tehetséggondozó rendszerek támogatására.....	13
2.5.1 Intézményi tehetségvédő háló.....	13
2.5.2 Mentor hálózat kialakítása	14
2.5.3 Tehetséggondozó helyi tanterv, tehetséggondozó program kidolgozása, megvalósítása.....	14
2.5.4 Tehetségtámogató ösztöndíjrendszer kidolgozása	14
2.6. Díj alapítása a pedagógusok munkájának elismerésére	14
3. HOSSZÚ TÁVÚ STRATÉGIA 2014-2016.	15
Hosszú távú stratégia kidolgozása:	15
Lehetséges források a Kőbányai tehetséggondozó stratégia megvalósításához:	15
Mellékletek	17
TÁMOP 3.4.4/B pályázat	18
Munkaterv a Tehetségpont működtetéséhez	19
OKA pályázat	21
TEHETSÉGGONDOZÁS – Óvoda.....	23
TEHETSÉGGONDOZÁS – Iskola	31
SZAKMAI HÁTTÉRANYAG.....	35
A Renzulli-féle triász.....	35
Tannenbaum csillaga	36
MÖNKS MODELLJE.....	36
Piirto tehetség-modellje	37
Piirto tehetséggondozási piramis-modellje	37
Gagné modellje a szunnyadó és a megvalósult tehetségről	38
Guilford modellje az emberi értelemről.....	39
Renzulli gazdagítási triásza.....	40

„Mindenhol ugyanannyi az esélye, hogy tehetség szülessen, csak fel kell ismerni.”

Csermely Péter

„....a felső tagozat és a középiskolás kor az, amikor a világsiker igazán megszületik.”

Csermely Péter

BEVEZETÉS

Az elmúlt évtized bebizonyította, hogy a kiemelkedő képességek kiaknázása a versenyképesség meghatározó tényezője az országok számára. A Világbank 2008-as tanulmánya kimutatja: minél nagyobb egy országban a tudásalapú társadalom súlya, vagyis például minél képzettebb a lakosság, minél elterjedtebb a számítógép-használat, annál versenyképesebb az adott állam gazdasága.

A Kőbányai tehetséggondozó stratégia célja, hogy a kőbányai gyermekek, fiatalok kapjanak hatékony segítséget tehetségük felismeréséhez és kibontakoztatásához. Ezért, a tehetségigéretnek érdekében, mozgósítani kívánunk minden elérhető erőforrást.

A tehetség definiálása

Már az ókori görögök is nagyra értékelték a kivételes emberi teljesítményt. Úgy gondolták Génius szálta meg a művészt, és emberfeletti teljesítménynek tartották az alkotást. A keresztény vallás szerint isteni kegyben részesült az alkotó ember és a festők például nem szignálták műveiket. Későbbi korokban a sors ajándékának, veleszületettnek gondolták az ihletettséget. A francia felvilágosodás idején a kivételes képességet elsősorban a tanulásra, a nevelésre vezették vissza.

Napjainkban a tehetségnek többféle meghatározása van.

Sternberg (1986) a tehetség 17 féle felfogását ismerteti, de hozzáteszi:

“Minden társadalom maga dönti el, hogy mit tekint tehetségnek, ezért a fogalom tartalma az idő és a hely függvényében változhat.” Analitikus, szintetikus és praktikus tehetség típusokat különít el. (1677).

A tehetség **Harsányi** (1988) meghatározása szerint: “Tehetségen azt a velünk született adottságokra épülő, majd gyakorlás, céltudatos fejlesztés által kibontakozott képességet értjük, amely az emberi tevékenység egy bizonyos vagy több területén az átlagosat messze túlhaladó teljesítményt tud létrehozni.”

Feldhusen (1985) így fogalmaz: “gyermek és serdülőkorban a tehetség olyan pszichológiai és testi adottságokat jelent, melyek lehetővé teszik a tanulóévekben a kiemelkedő ismeretelsajátítást és teljesítményt, felnőttkorban pedig a magas szintű teljesítményt, alkotást.” Szükségesnek tartja egy olyan én meglétét, amely a specifikus hajlamokat felismeri és elfogadja.

Czeizel Endre (1997) a józan ész alapján négy kritériumot fogalmaz meg:

“(1) a tehetség potenciált, lehetőséget, ígéretet, reményt esély jelent (2) valamelyik emberi tevékenységi körben (3) olyan kiemelkedő teljesítményre, (4) amely társadalmilag hasznos és amely (5) megelégedettséggel, örömmel, tehát sikerélménnyel jár elérője számára.”

Balogh László, a Debreceni Egyetem docense a tehetség leírására a **Renzulli-féle modellt** tekinti a legelfogadottabbnak.

Ez a modell a tehetségnek négy összetevőjét emeli ki:

- átlag feletti általános képességek,
- átlagot meghaladó speciális képességek,
- kreativitás,
- feladat iránti elkötelezettség.

„Tehetősnek tehát azok tekinthetők, akik kiváló adottságaik – a négy fenti összetevő ötvözeteként - alapján magas szintű teljesítményre képesek az élet bármely tevékenységi területén.” Balogh László

Az óvodának, iskolának, a pedagógusnak kiemelt szerepe és felelőssége van a tehetségek felkutatásában és kibontakoztatásában.

A tehetségígéret teljesítményének kibontakozását segítő tervszerű beavatkozás lehet:

- a tehetséggel összefüggő erős oldal támogatása;
- a tehetséggel összefüggő gyenge oldal fejlesztése;
- a tehetség hatékony fejlesztéséhez szükséges pszichológiai háttértényezők (energia, motiváció, feltöltődés stb.) kibontakoztatása.
- olyan területek támogatása, amelyek kiegészítik a direkt tehetségfejlesztést.

A szakirodalom szerint a tehetségesek egy része **alulellátott** tehetség, aki nem kapja meg a fejlődéséhez szükséges oktatási feltételeket. Az ellátatlanság következményeként közülük

sokan **alulteljesítőkké** válnak. Képességeikben rejlő potenciális lehetőségeik alatt teljesítenek.

A képességeikben hátrányos tehetségek jobbára ellátatlanok és alulteljesítők jelenlegi oktatási rendszerünk biztosította képzési feltételek között.

Kit tekinthetünk képességeiben hátrányos tehetségnek?

Azt, aki valamilyen szervi képességkieséssel (halláskárosodás vagy kiesés, látáskárosodás vagy kiesés, mozgássérülés), a tanuláshoz szükséges pszichikus képességkieséssel vagy gyengeséggel küzd, affektív fejlődésében zavart szenvedett, miközben valamilyen specifikus területen kiemelkedő képességekkel bír.

Gardner sokoldalú intelligencia elmélete hét egymástól független emberi intellektuális képességet különít el, amit humán intelligenciáknak nevez.

Ezek a speciális tehetségterületek a következők:

- Logikai – matematikai
- Nyelvi
- Testi – kinezetikus
- Térbeli
- Zenei
- Interperszonális
- Intrapersonális

TÉRVEZET

TÁMOP 3.1.4 és a tehetség gondozás

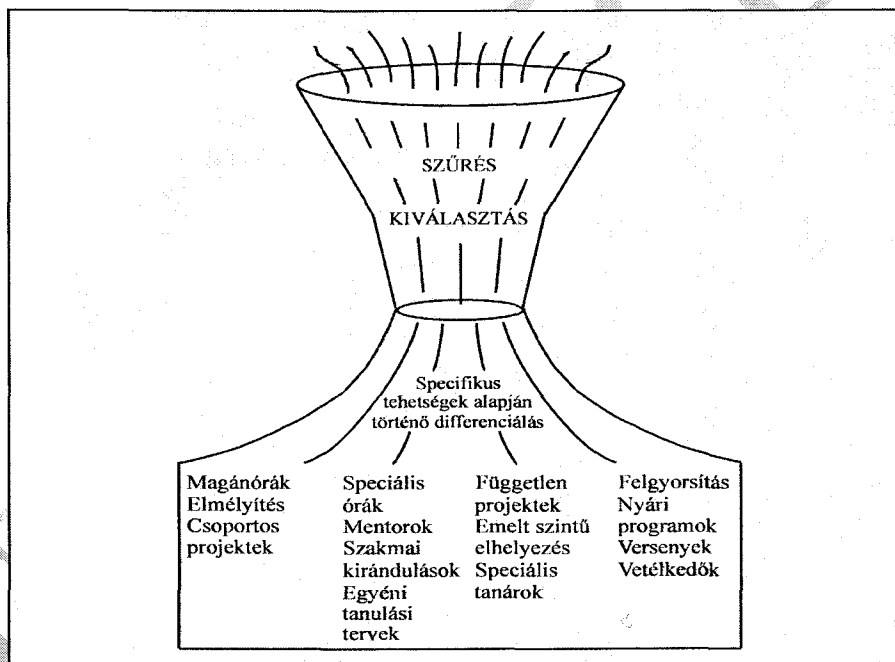
Kerületünk öt feladatellátási hellyel kapcsolódott a TÁMOP 3.1.4 pályázati kiíráshoz.

Kompetencia alapú oktatás, egyenlő hozzáférés - Innovatív intézményekben pályázati projekt alapvető célja a sikeres munkaerőpiaci alkalmazkodáshoz szükséges, az egész életen át tartó tanulás megalapozását szolgáló képesség fejlesztése és kompetencia alapú oktatás elterjesztése a magyar közoktatási rendszerben, ami hozzájárul a foglalkoztatási helyzet javításához.

A projekt a kompetencia alapú oktatás módszertanának és eszközeinek széleskörű elterjesztését célozza, a pedagógusok módszertani kultúrájának korszerűsítését, a tanulók képességeinek és kulcskompetenciáinak egyénre szabott fejlesztését és megerősítését, a rendszerben meglévő szelektív hatások mérséklésével, valamint az egyenlő hozzáférés és esélyegyenlőség szempontjainak érvényesítésével.

A kompetencia alapú oktatás kitűnő lehetőség a tehetséggondozásra, tehetségfejlesztésre.

Szűrés – kiválasztás - differenciált tehetségfejlesztés

forrás: Balogh László: Iskolai tehetséggondozás Debrecen 2004. 64. old.

A tehetségígéretesek kiszűrésére, a tehetséggondozó programokba való beválogatásra a Nevelési Tanácsadó és pedagógiai Szolgáltató Központ az intézményekkel együttműködve **szűrő-beválogató programot** dolgoz ki, a specifikus tehetség alapján történő differenciáláshoz, a hiányosságokra épülő fejlesztéshez.

TEHETSÉGSEGÍTŐ STRATÉGIA

Budapest Főváros X. Kerület Kőbányai Önkormányzat KÖZOKTATÁSI FEJLESZTÉSI
TERV 2010-2016.

FELADAT:

Rövid – közép - hosszú távú tehetségsegítő stratégia kidolgozása jól teljesítő és alulteljesítő tehetségek számára. Mindkét tehetségtípus keresése, fejlesztése, gondozása, segítése a közoktatási intézményrendszerben meglévő erőforrásokra támaszkodva, újakkal kiegészítve, tervezett folyamatként, rendszert alkotva.

Rövid távú stratégia: Kőbányai Tehetségpont létrehozása (TÁMOP 3.4.4 Génius pályázat)

Középtávú stratégia: meglévő erőforrások felderítése, új erőforrások keresése. (közoktatás, civilszféra, gazdasági szféra stb.)

Intézményi programok kidolgozása:

Tehetséggondozó rendszer kidolgozása az óvodás korosztályra. (Hangsúly az alapozáson, kiválogatás nélkül.) Már meglévő tehetséggondozó elemek ötvözése új elemekkel. Kapcsolódás a Kőbányai tehetségponthoz.

Tehetséggondozó rendszer kidolgozása a kisiskolás korosztályra. (Hangsúly az alapozáson, a tehetség általános képességeihez tartozó elemeinek fejlesztésén van, kiválogatás nélkül. Egyéni fejlesztés tervek.) Már meglévő tehetséggondozó elemek ötvözése új elemekkel. Kapcsolódás a Kőbányai tehetségponthoz.

Tehetséggondozó rendszer kidolgozása az 5-8. évfolyam számára. (A hangsúly a hatékony speciális tehetségfejlesztésen van.) Már meglévő tehetséggondozó elemek ötvözése új elemekkel. Kapcsolódás a Kőbányai tehetségponthoz.

Tehetséggondozó rendszer kidolgozása a középiskolás korosztály számára. (Hatékony speciális tehetségfejlesztés: fakultáció, tagozatok, speciális osztályok stb.) Már meglévő tehetséggondozó elemek ötvözése új elemekkel. Kapcsolódás a Kőbányai tehetségponthoz.

Fenntartói támogatási rendszer kidolgozása az intézményi tehetséggondozó rendszerek támogatására:

- Tehetségpont működésének biztosítása

- tehetségvédelmi felelős-rendszer kialakítása szakemberek (*fejlesztőpedagógus, óvodaiskolapszichológus, tehetség pedagógus stb.*) közreműködésével.

Egyéni és csoportos fejlesztés-gondozás óraszámának meghatározása.

- mentor hálózat kialakítása

- tehetséggondozó helyi tanterv, tehetséggondozó program kidolgozásának és megvalósításának finanszírozásának kialakítása (belső és külső források)

- Tehetségtámogató ösztöndíjrendszer kidolgozása

- Egyéb támogatási lehetőségek felderítése, kidolgozása

Hosszú távú stratégia:

A tehetséggondozás minden életszakaszra kiterjedő stratégiájának kidolgozása:

tehetségsíra - tehetségigéret - megvalósult tehetség

Társszervek, partnerek felkutatása, bevonása a tehetségstratégia folyamatos fejlesztésébe, megvalósításába.

1. RÖVID TÁVÚ STRATÉGIA 2010-2012.

1.1. Kőbányai Tehetségpont működtetése

1.1.1 A Tehetségpont definiálása

A Nemzeti Tehetségsegítő Tanács mind Magyarországon, mind a határon túli magyarok részeken kezdeményezi és támogatja Tehetségpontok megalapítását. A Tehetségpontok **abban segítenek, hogy**

- az érdeklődő fiatalok kapjanak hatékony segítséget tehetségük felismeréséhez és kibontakoztatásához, minél teljesebb és minél személyesebb információhoz jussanak a különböző tehetséggondozó lehetőségekről;
- az intézményi, helyi, térségi és regionális tehetséggondozó kezdeményezések minél intenzívebb kapcsolatrendszer tudjanak kiépíteni egymással, a tehetséges fiatalokkal, a tehetséges fiatalok környezetével (szüleivel, tanáraival, stb.), a tehetséggondozásban jártas szakemberekkel, és a tehetséggondozást segítő önkormányzati, egyházi, civil szervezetekkel, vállalkozásokkal és magánszemélyekkel, és hogy
- a tehetséggondozó kezdeményezések minél több emberi és anyagi erőforrást tudjanak bevonni a tehetségsegítés folyamatába.

A Tehetségpontok **négy általános feladatköre:**

- a) tehetségazonosítás,
- b) tehetséggondozás,
- c) tehetség-tanácsadás,
- d) Tehetségpontok hálózatába való bekapcsolódás.

Ki regisztrálhat tehetségpontként?

Mindenki, aki megfelel a regisztrációs követelménynek: óvoda, **iskola**, pedagógiai szolgáltató, nevelési tanácsadó, önkormányzat, plébánia, egyesület, stb., stb.

A Tehetségpont funkciója szerint lehet:

részlegesen funkcionáló Tehetségpont

- elérhetőség, tanácsadás, részvétel a hálózatos együttműködésben
- tehetségazonosítás: tudományos megalapozottsággal
- tehetséggondozás legalább egy területen: hatásvizsgálattal
- helyi, térségi tehetségbarát társadalom szervezése

komplexen funkcionáló Tehetségpont

- tehetséggondozás több területen
- más Tehetségpontok megalakulásának segítése

Kiváló Tehetségpont (2009)

- komplex tehetséggondozó programok

A regisztrált Tehetségpont egy éves program alapján akkreditált tehetségponttá válhat.

1.1.2 Tehetségpont létrehozása Kőbányán

Nevelési Tanácsadó és Pedagógiai Szolgáltató Központ 2010. január 23-tól regisztrált tehetségponttá vált.

A Kőbányai Tehetségpont vállalt feladatai:

Tehetségsegítő Tanács megszervezése
Kapcsolattartás a Nemzeti Tehetségsegítő Tanáccsal
Tehetségnap megrendezése évente
Adatbázis létrehozása
○ Tehetségfejlesztési szakképzettséggel rendelkező pedagógusok feltérképezése
○ Intézményi tehetségfejlesztési kezdeményezések, programok feltérképezése
Folyamatos tájékoztatás nyújtása a PSZK honlapon a Tehetségpont működéséről, szolgáltatásairól,

melyet egy-egy szakmájában kiemelkedő pedagógus állít össze. A tanulók megoldják és visszaküldik a feladatot, melyet a pedagógus értékkel.

A honlap több szintű lehetne. Egyik szinten mindenki hozzájutna a feladatokhoz, megoldásokhoz, a „belső” szinten viszont a „mért” tehetségek csak regisztráció után. Fontos feladat, hogy a gyerek pszichológiai fejlődését is segíteni kell. Ezt a feladatot a Nevelési Tanácsadó szakemberei el tudnák látni. (Ezt fogják tenni a „Géniusz” pályázatban is.) Lehetne a honlapnak szociális síkja is. Azoknak a gyerekekre hívná fel az adott település önkormányzatának, alapítványoknak a figyelmét, akik tudnak a nehezebb sorsú családoknak segíteni, ahol tehetséges gyereket nevelnek.

A honlap felépítéséről van elképzelésünk.

A kérdés miért jó ez a Kőbányai Önkormányzatnak?

Jó elkészítés, működtetés, partnerkeresés és menedzselés után ez országosan egyedülálló honlappá, műhellyé válhatna. Ebből sokat profitálna a kőbányai tehetséggondozás is. De olyan ismertséget is hozhat a kerületnek, mely megéri a befektetett költségeket. A honlap üzemeltetéséhez szponzorokat kell keresni.

Az ötlet a Szent László Általános Iskolából származik, de nem tudjuk és nem is szeretnénk egyedül működtetni. Többen jelezték, hogy csatlakoznának az elképzeléshez. Kőbányán van annyi szellemi kapacitás, mely ezt lehetővé teszi.”

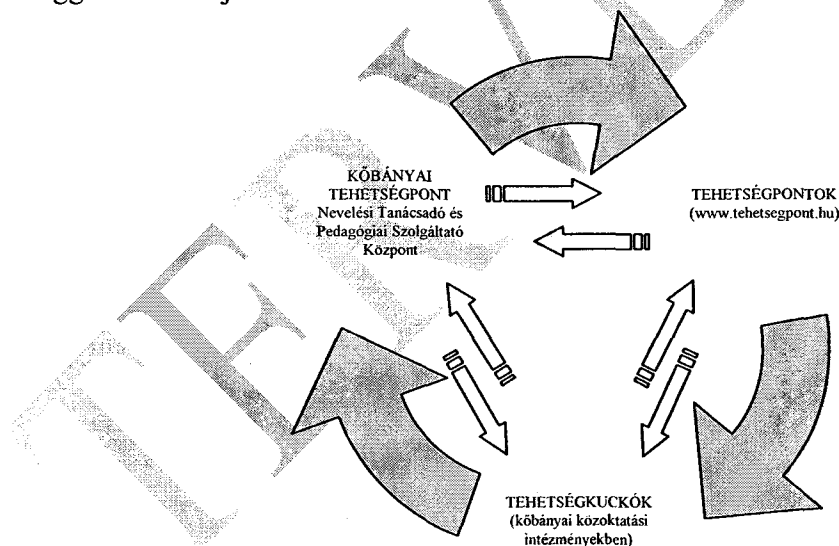
Kékvirág Óvoda, Harmat Iskola: MindLab program bevezetése

A MindLab olyan innovatív program, amely logikai társasjátékok széles skáláján keresztül fejleszti a gyerekek gondolkodását, szociális készségeit, érzelmi intelligenciáját és problémamegoldó képességét. Megtanítja, hogyan alkalmazhatóak ezek az új kompetenciák az iskolai eredmények javítására és a jobb életvezetésre. Lehetővé teszi az életben hasznosítható készségek élményszerű, tapasztalatokra épülő elsajátítását, amely így mély nyomot hagy minden gyermek gondolkodásában.

az elkészült adatbázisokról
A tehetségpedagógia megjelenítése évente a Kőbányai Pedagógia Napok rendezvényen
Szakmai tapasztalatcsere más Tehetségpontokkal
Tehetségazonosítás, szűrés kerületi rendszerének kidolgozása
Tehetségazonosítás, szűrés kerületi rendszerének működtetése
<i>Génius pályázat alapján, vagy Önkormányzati támogatással az elfogadott stratégia alapján</i>
Gazdagító programok tehetséges gyermekeknek (filmklub, hangverseny, találkozás kivételes tehetségekkel, stb.)
Kerületi tehetségműhelyek megalakítása: művészeti műhely; logikai műhely; nyelvi műhely; kommunikációs műhely
<i>Génius pályázat alapján, vagy Önkormányzati támogatással az elfogadott stratégia alapján</i>
Tehetségkoordinátori és mentori hálózat kialakítása
<i>Génius pályázat alapján, vagy Önkormányzati támogatással az elfogadott stratégia alapján</i>
Esetmegbeszélő csoport szervezése tehetségfejlesztő pedagógusok számára
Civil szervezetek megkeresése, együttműködési lehetőségek feltárása
Szülői fórumok (tehetség témában) előkészítése – félévenként egy
Tehetséggondozó versenyek, vetélkedők, kiállítások stb. szervezése
Tehetséggondozó Módszertani Műhely működtetése
Tehetséggondozó programok eredményességvizsgálata
Képzések szervezése
Kapcsolattartás civil tehetséggondozó szervezetekkel pl: M-ÉRTEK

1.2 Tehetségpontok, tehetséggondozók hálózatának kialakítása

A Kőbányai Tehetségpontnak ki kell építenie a maga alhálózatát (Tehetséggondozók). Cél, hogy a Kőbányai Tehetségponthoz a közoktatási intézmények tehetséggondozóként csatlakozzanak. A tehetséggondozók későbbi tehetségponttá válása tovább növelheti a kerület tehetséggondozó erejét.

Tehetséggondozó-tevékenységek:

Szent László Általános Iskola:

„Iskolánk sok tapasztalatot szerzett a „Magyarország diákszettel” / www.keruljaterkepre.hu / honlap működtetésével.

Az elmúlt évtizedekben hazánkban is kialakult a tehetséggondozás „feladatküldős” rendszere. A mai technikai adottságok mellett ezt interneten érdemes megújítani. Olyan országos működésű honlap létrehozását javasoljuk, mely általános- és középiskolásoknak készül külön tantárgyi keretekben. Egyszerűen működése a következő; tantárgyi linkek,

2. KÖZÉPTÁVÚ STRATÉGIA 2012-2014.

Kőbányai tehetséggondozó rendszer

CÉL: Minden kőbányai közoktatási és közművelődési intézmény rendelkezzen a helyi sajátosságokra, a meglévő tehetségsegítő kezdeményezésekre, tehetséggondozó programokra és a már alkalmazott tehetséggondozó módszerekre épített intézményi tehetséggondozó rendszerrel (a továbbiakban ITR).

Az ITR-ben kerüljön rögzítésre az intézményi tehetséggondozás célja (kikre irányul) módja (mikor, hol, milyen módszerekkel, milyen programokkal történik), **humán erőforrásai** (külső belső szakemberek, civil szféra, mentorok) **tárgyi erőforrásai**.

2.1 Tehetséggondozó rendszer kidolgozása az óvodás korosztályra:

2.1.1 Alapelvek:

A hangsúly a későbbi tehetséggondozás megalapozásán van. Kiválogatás, elkülönítés nélkül a megfelelő érzelmi fejlődés biztosítása a legfontosabb teendő.

A szabad játék fejlesztőhatásának kiaknázása.

2.1.2 Az óvodai tehetséggondozás prioritásai:

- A szabad játékra fordítható idő védettségének biztosítása (külön foglalkozások, külön programok ne törjék meg)
- Folyamatos pedagógiai megfigyelés és a megfigyelték rögzítése a tehetség jeleinek korai felismerése érdekében:
  - jó memória, pontos felidézés
  - korai „Mi ez?“, „Miért?“ kérdések
  - korai beszédfejlődés, intellektuális érdeklődés (könyvek, számítógép)
  - figyelem tartóssága stb.
- A pedagógiai megfigyelésekre alapozva, szükség szerint személyre szabott egyéni fejlesztési terv készítése az ingerszegény környezetből, a rossz szociokulturális helyzetből adódó hátrányok fokozott kompenzálására.
- Saját mentorhálózat kialakítása.
- Intézményi szinten már működő tehetséggondozás eredményeinek megőrzése, a továbbfejlődés tervezése.
- A tehetséggondozás megjelenítése a helyi nevelési programban. (HOP)
- A szülők bevonása, tájékoztatása, megnyerése (tanácsadás, felvilágosítás)
- **Kapcsolódás a Kőbányai Tehetségponthoz.**

2.2 Tehetséggondozó rendszer kidolgozása a kisiskolás korosztályra.

2.2.1 Alapelvek:

A hangsúly az **alapozáson**, a tehetség általános képességeihez tartozó elemeinek fejlesztésén van, kiválogatás nélkül.

Alapvetően **alapozó korszaknak** tekinthető. A **tehetség általános képességeihez tartozó elemek** (lényeglátás, problémamegoldás, emlékezet, figyelem, kreativitás) kell hatékonyan fejleszteni. A tanulók kiemelkedő teljesítményének alapja többnyire a magas szintű általános képességrendszer, nem pedig a speciális képesség. A megmutatkozó tehetség – például matematika, nyelv – fejlesztését **egyéni programmal** lehet megoldani, az elkülönítés, speciális osztályok létrehozása korai még ebben az életkorban.

A gyenge oldalakat diagnosztizálni kell, ezeknek sok fajtája fordulhat elő, **mindegyike különböző bánásmódot igényel**. Tehetséggel összefüggő gyenge

oldalon „hiányosságot” kell értenünk, amely(ek) a tehetség fejlődését megnehezíti, vagy éppenséggel megakadályozza. A gyenge oldalak kiegyensúlyozatlan tehetségprofil eredményeznek, ami pszichológiai bázisú egyedi segítségnyújtással módosítható.

2.2.2 A kisiskoláskori tehetséggondozás prioritásai:

- **Tehetségkeresés** (szűrés pedagógus-pszichológus együttműködéssel, Kőbányai Tehetségpont szűrő programjával)

- **Tehetséggondozás, fejlesztés:**

A tehetség általános képességeihez tartozó elemek (lényeglátás, problémamegoldás, emlékezet, figyelem, kreativitás) fejlesztése tanítási órán és tanítási órán kívüli időkeretben.

- **Személyiségfejlesztés** (motiváció, önismeret, alkalmazkodás, moralitás, viselkedéskultúra, stb.)

- **Egyéni fejlesztőprogram** kidolgozása az erős oldalak gondozására.

- **Egyedi segítségnyújtás** kidolgozása a gyenge oldalak fejlesztésére.

- Intézményi szinten már működő tehetséggondozás eredményeinek megőrzése, a továbbfejlődés tervezése.

- A tehetséggondozás prioritásként való megjelenítése a helyi pedagógia programban. (PP)

- A szülők bevonása, tájékoztatása, megnyerése (tanácsadás, felvilágosítás).

- **Kapcsolódás a Kőbányai Tehetségpont**hoz.

2.3 Tehetséggondozó rendszer kidolgozása az 5-8. évfolyam számára.

2.3.1 Alapelvek:

A 12-13 éves korosztályban (kutatások és tapasztalatok) már többnyire megjelenik a speciális tehetség az intellektuális szférában. Ezért az 5-8. évfolyamokon már **hatékony speciális tehetségfejlesztés folytatható**. A képességek valamely területén (pl. matematika, fizika, zene, sport, művészetek stb.) intenzív és gyors lehet az elmélyülés, előrehaladás.

2.3.2 Az 5-8. évfolyamon folyó tehetséggondozás prioritásai:

- **Tehetségkeresés:** folyamatosan működő, változatos **kereső program** kidolgozása a tehetség felderítésére (szűrés pedagógus-pszichológus együttműködéssel, Kőbányai Tehetségpont szűrő programjával)

- **Tehetséggondozás, fejlesztés:**

• **Személyiségfejlesztés** (motiváció, önismeret, alkalmazkodás, moralitás, viselkedéskultúra, szociális kompetenciák, stb.)

• **Egyéni fejlesztőprogram** kidolgozása az erős oldalak gondozására

• **Egyedi segítségnyújtás** kidolgozása a gyenge oldalak fejlesztésére

- **Gazdagító programok** (tantervi anyagban, tanórán; utazások, kirándulások, iskolán kívüli programok; versenyek, szakkörök, érdeklődési körök)

- **Fejlesztőprogramok** szervezése (kreativitás, kommunikáció, tanulási technikák)

- Mentorálás kialakítása (szülők, nagyszülők, öregdiákok)

- Intézményi szinten már működő tehetséggondozás eredményeinek megőrzése, a továbbfejlődés tervezése.

- A tehetséggondozás megjelenítése a helyi pedagógia programban. (PP)

- A szülők bevonása, tájékoztatása, megnyerése (tanácsadás, felvilágosítás).

- **Kapcsolódás a Kőbányai Tehetségpont**hoz.

2.4 Tehetséggondozó rendszer kidolgozása a középiskolás korosztály számára.

2.4.1 Alapelvek:

A középfokú oktatás a hatékony speciális tehetségfejlesztés (fakultáció, tagozatok, speciális osztályok stb.) igazi színtere.

2.4.2 Tehetségkeresés, gondozás, fejlesztés

Tehetségkeresés: folyamatosan működő, változatos kereső program kidolgozása a tehetség felderítésére (szűrés pedagógus-pszichológus együttműködéssel, Kőbányai Tehetségpont szűrő programjával)

Tehetséggondozás, fejlesztés:

- **Személyiségfejlesztés** (motiváció, önismeret, alkalmazkodás, moralitás, viselkedéskultúra, szociális kompetenciák, stb.)
- **Egyéni fejlesztőprogram** kidolgozása az erős oldalak gondozására
- **Egyedi segítségnyújtás** kidolgozása a gyenge oldalak fejlesztésére

2.4.3 Gazdagítás, dúsítás,

Fejlesztő programok szervezése a gondolkodás, a kreativitás fejlesztésére. Differenciált tanulásszervezéssel az ismeretekben való elmélyülés biztosítása. Pedagógiai projektek megvalósítása. A kommunikáció, a tanulási technikák fejlesztése. (Tanítási órák időkeretében, délutáni időkeretben, nyári fejlesztőtáborok szervezésével)

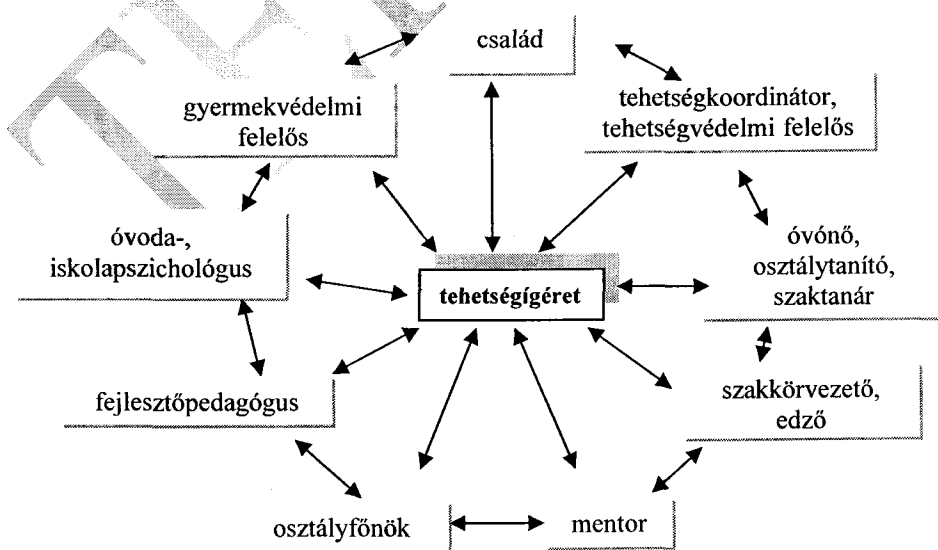
- Mentorálás kialakítása (szülők, öregdiákok, szakemberek)
- Intézményi szinten már működő tehetséggondozás eredményeinek megőrzése, a továbbfejlődés tervezése.
- A tehetséggondozás megjelenítése a helyi pedagógia programban. (PP)
- A szülők bevonása, tájékoztatása megnyerése (tanácsadás, felvilágosítás).
- **Kapcsolódás a Kőbányai Tehetségponthoz.**

2.5 Fenntartói támogatói rendszer kidolgozása az intézményi tehetséggondozó rendszerek támogatására

2.5.1 Intézményi tehetségvédő háló

A tehetségvédő háló kialakítása a rendelkezésre álló szakemberek (fejlesztőpedagógus, óvoda-, iskolapszichológus, tehetségpedagógus, szaktanár, osztályfőnök stb.) közreműködésével történhet.

Tehetségkoordinátor (tehetségvédelmi felelős) feladatkör kialakítása a meglévő erőforrások felhasználásával. (Feladatkör kidolgozása, finanszírozás kérdése.)

Tehetségvédő háló

2.5.2 Mentor hálózat kialakítása

Kőbányai hírességek – tudósok, sportolók, művészek, közéleti személyiségek – öregdiákok, a tehetségért tenni akaró szakemberek és civilek bevonásával önkéntes MENTOR HÁLÓZAT kialakítása.

2.5.3 Tehetséggondozó helyi tanterv, tehetséggondozó program kidolgozása, megvalósítása

Belső (intézményi) és külső forrásokra alapozva. Jó gyakorlatok keresése, adaptálása. Szakértő közreműködés, képzések, szakmai műhelymunka biztosítása.

2.5.4 Tehetségtámogató ösztöndíjrendszer kidolgozása

A tehetséggondozó programokba bekerült hátrányos helyzetű tanulók anyagi támogatására **megpályázható ösztöndíjrendszer** kidolgozása a cél.

Egyéb támogatási formák felderítése, kidolgozása.

2.6. Díj alapítása a pedagógusok munkájának elismerésére

„Tehetséggondozás területén végzett kiemelkedő munkásságáért” díj a vezetői munkaközösségek és a nevelési Tanácsadó és Pedagógiai szolgáltató Központ által kidolgozott szempontrendszer alapján, évente egyszer odaitélve.

3. HOSSZÚ TÁVÚ STRATÉGIA 2014-2016.

Hosszú távú stratégia kidolgozása:

*A tehetséggondozás minden életszakaszra kiterjedő stratégiájának kidolgozása:
tehetségcsíra - tehetségígéret - megvalósult tehetség*

A Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer célja az esélyteremtés érdekében a hátrányos helyzetű, szociálisan rászoruló fiatalok felsőoktatásban való részvételének támogatása. A Bursa Hungarica többszintű támogatási rendszer, amelynek pénzügyi fedezeteként önkormányzati és intézményi ösztöndíjrész szolgál.

A megvalósult tehetség, a táalentum gondozása. (Pályázatok, bemutatkozási, megnyilvánulási lehetőségek, szociális háló, stb.)

Életpálya követés.

Társszervek, partnerek, civil szervezetek, szponzorok felkutatása, bevonása a tehetségstratégia folyamatos fejlesztésébe, megvalósításába.

Lehetséges források a Kőbányai tehetséggondozó stratégia megvalósításához:

- 1 Állami költségvetési támogatás
  - Arany János Tehetséggondozó Program,
  - Útravaló ösztöndíjprogram,
- 2 Hazai és EU-s pályázatok
  - Oktatásért Közalapítvány, Fővárosi Közoktatás Fejlesztési Közalapítvány
  - TÁMOP 3.14, TÁMOP 3.4.3, TÁMOP 3.4.4
- 3 Önkormányzati források
  - intézményi költségvetés
  - ösztöndíj (képviselő-testületi döntés)
  - Bursa Hungarica
- 4 Intézményi források
- 5 Helyi társadalom, civil szféra

	FORRÁS TERVEZÉSE				MIKOR?	FELELŐS
	Intézményi költségvetés	Fenntartói plusz forrás	EU-s pályázatok	Hazai pályázatok és egyéb		
Rövid távú stratégia 2010-2011.						
Kőbányai Tehetséggondozó rendszer létrehozása - regisztráció, - <i>akkreditáció</i>	NT és PSZK	-	TÁMOP 3.4.4 Géniusz pályázat Elbírálás alatt.	OKA, FKFK, OKM rendelet	2011. 2010.	NT és PSZK
Középtávú stratégia 2012-2014.						
Intézményi tehetséggondozó rendszer kidolgozása						
- Tehetséggondozó rendszer kidolgozása az óvodás, kisiskolás korosztályra - Tehetséggondozó rendszer kidolgozása az 5-8. évfolyam számára - Tehetséggondozó rendszer kidolgozása a középiskolás korosztály számára.	óvoda, iskola, gimnázium	-	Pályázati lehetőségek figyelemmel kísérése és megragadása		2012.	intézmény vezető
Fenntartói támogatási rendszer kidolgozása az intézményi tehetséggondozó rendszerek támogatására:						
- Tehetséggondozó rendszer kidolgozása az intézményi tehetséggondozó rendszerek támogatására:	NT és PSZK	1 700 000.-/év NT és PSZK költségvetéséhez rendelve. 2010-ben OKA pályázatból.			2012.	Oktatási és Kulturális Főosztály
- Tehetséggondozó rendszer kidolgozása az intézményi tehetséggondozó rendszerek támogatására:		5.000 000.-/év Megosztva a fenntartó és a megnyert szponzorok között.			2012.	intézmény vezető
- Tehetséggondozó rendszer kidolgozása az intézményi tehetséggondozó rendszerek támogatására:	óvoda, iskola, gimnázium (fejlesztőped. óvoda-iskolapszichológus, tehetségpedagógus stb.)	Tehetség-koordinátor (5 óra/hó vagy 15 000.-Ft/hó)			2012.	NT és PSZK Oktatási és Kulturális Főosztály
- Egyéni és csoportos fejlesztés-gondozás óraszámának meghatározása.	fejlesztőpedagógus óraszám egyharmada	intézmény/ 1 óra/hét helyi képviselő-testületi döntéssel.			2012.	Oktatási és Kulturális Főosztály
- mentor hálózat kialakítása	NT és PSZK	lsd.: 1 700 000.-/év NT és PSZK költségvetéséhez rendelve. 2010-ben OKA pályázatból.			2012.	NT és PSZK Oktatási és Kulturális Főosztály
- tehetséggondozó helyi tanterv, tehetséggondozó program kidolgozása, megvalósítása	óvoda, iskola, gimnázium NT és PSZK	szakértői vizsgálat			2012.	intézmény vezető
- Kiváló Tehetségpedagógus címmel történő kiegészítése a már meglévő helyi rendeletnek.		Képviselő-testületi döntés			2012.	NT és PSZK
- Tehetségtámogató ösztöndíj pályázati rendszerének kidolgozása a Kőbányai Kulturális és Közoktatási Közalapítvány keretein belül		Képviselő-testületi döntés			2012.	Oktatási és Kulturális Főosztály
- Egyéb támogatási lehetőség felderítése, kidolgozása			2014.			
Hosszú távú stratégia 2015-2016.						
- A tehetséggondozás minden életszakaszra kiterjedő kerületi stratégiájának kidolgozása					2015.	NT és PSZK
- Társszervek, partnerek felkutatása, bevonása a tehetségstratégia folyamatos fejlesztésébe, megvalósításába.					2016.	Oktatási és Kulturális Főosztály

Mellékletek

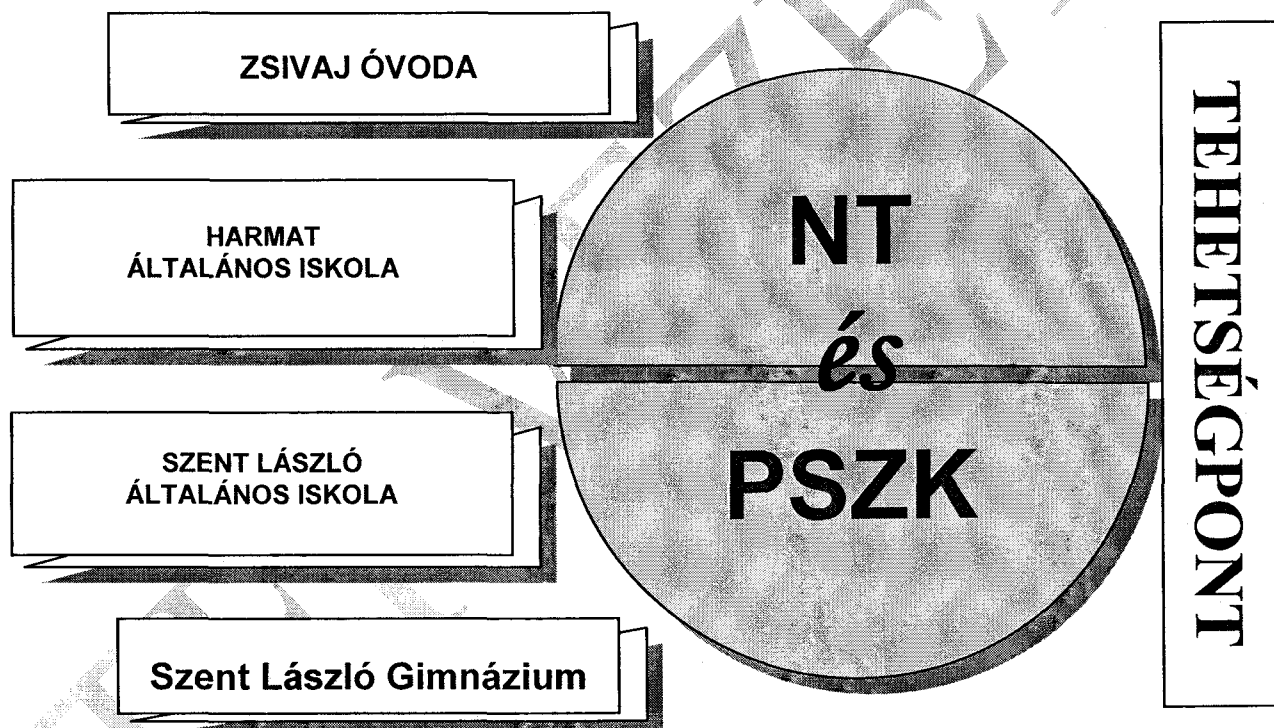
TERVEZET

TÁMOP 3.4.4/B pályázat

FIGYELEM! A pályázat elbírálás alatt van!

Országos Tehetségsegítő Hálózat kialakítása Magyar Géniusz Integrált Tehetségsegítő Program

A pályázó konzorcium összetétele:

Munkaterv a Tehetségpont működtetéséhez
Nevelési Tanácsadó és Pedagógiai Szolgáltató Központ

Feladat	Felelős	Határidő	Érintettek
Tehetségsegítő Tanács megszervezése, első konzultáció	G. Márton Gyöngyi	2010. február 20.	PSZK pedagógiai munkatársak, Nevelési Tanácsadó Tehetségpont munkájában érintett munkatársai
Kapcsolattartás a Nemzeti Tehetségsegítő Tanáccsal, híryanagyokról rendszeres tájékoztatás	G. Márton Gyöngyi	2010. január 26-tól folyamatosan, beszámolókat munkatársi értekezleteken	PSZK pedagógiai munkatársak, Nevelési Tanácsadó Tehetségpont munkájában érintett munkatársai
Tehetségfejlesztési szakképzettséggel rendelkező pedagógusok feltérképezése, adatbázis készítése (tanácsadói szolgáltatás előkészítése)	G. Márton Gyöngyi, Herczeg Katalin	2010. február 20.	Kőbányai nevelési – oktatási intézmények, és társintézmények vezetői, pedagógusai
Intézményi tehetségfejlesztési kezdeményezések, programok feltérképezése, adatbázis készítése	Herczeg Katalin, Matlári Gergely	2010. február 20.	Kőbányai nevelési – oktatási intézmények, és társintézmények vezetői, pedagógusai
Tájékoztatás a Tehetségpont működéséről, szolgáltatásairól összevont intézményvezetői értekezleten, és írásban	Martonné Tamás Márta, Herczeg Katalin	2010. február 28.	Kőbányai nevelési – oktatási intézmények, és társintézmények vezetői, pedagógusai, fenntartó
Tájékoztatás a Tehetségpont működéséről, szolgáltatásairól, az elkészült adatbázisokról honlapon	Matlári Gergely	2010. február 28., és folyamatosan	Kőbányai nevelési – oktatási intézmények, és társintézmények vezetői, pedagógusai, fenntartó
A tehetségpedagógiát fókuszba állító konferencia szervezése (KPN 2010. NYITÓ NAP)	PSZK munkatársak	2010. március 2.	Kőbányai nevelési – oktatási intézmények, és társintézmények pedagógusai, fenntartó
Szakmai tapasztalatcsere más Tehetségpontokkal Újbuda, és XVIII. kerület	Herczeg Katalin	2010. március 16.	PSZK pedagógiai munkatársak, Nevelési Tanácsadó Tehetségpont munkájában érintett munkatársai
Tehetségazonosítás, szűrés kerületi rendszerének kidolgozása	Martonné Tamás Márta	2010. március 16.	Nevelési Tanácsadó munkatársai
Tehetségazonosítás, szűrés kerületi rendszerének, működésének bemutatása összevont intézményvezetői értekezleten	Martonné Tamás Márta	2010. március 30.	OKF, intézményvezetők
Intézményközi tehetségműhely létrehozása Pályázati támogatással: 4x5 órás előadások Pályázati támogatás nélkül: 2 órás előadások+ konzultáció	Herczeg Katalin, Sári Éva	2010. áprilistól, folyamatosan, havonkénti programokkal	Kőbányai nevelési – oktatási intézmények, és társintézmények vezetői, pedagógusai, fenntartó
2011. évi Tehetségnap előkészítése Tehetségem címere- én is tehetséges vagyok valamiben	Herczeg Katalin, Sári Éva	2010. május 31.	Kőbányai nevelési – oktatási intézmények, és társintézmények vezetői, pedagógusai, diákjai, kiemelten a DÖK
Gazdagító programok előkészítése tehetséges gyermekeknek (filmklub, hangverseny, találkozás kivételes tehetségekkel, stb.)	Sári Éva, Matlári Gergely	2010. június 15.	Kőbányai nevelési – oktatási intézmények diákjai
Civil szervezetek megkeresése, együttműködési lehetőségek feltárása	Martonné Tamás Márta, Herczeg Katalin	2010. június 15.	Civil szervezetek
Esetmegbeszélő csoport szervezése tehetségfejlesztő pedagógusok számára	Martonné Tamás Márta	2010. szeptembertől	Kőbányai nevelési – oktatási intézmények, és társintézmények vezetői, pedagógusai

Tehetségazonosítás, szűrés kerületi rendszerének működtetése Géniusz pályázat alapján, vagy Önkormányzati támogatással az elfogadott stratégia alapján	Martonné Tamás Márta	2010. szeptember	Kőbányai nevelési – oktatási intézmények, vezetői, pedagógusai, óvodások, diákok
Tehetségkoordinátori és mentori hálózat kialakítása Géniusz pályázat alapján, vagy Önkormányzati támogatással az elfogadott stratégia alapján	Sári Éva	2010. szeptember	Kőbányai nevelési – oktatási intézmények, vezetői, pedagógusai
Kerületi tehetségműhelyek megalakítása: művészeti műhely; logikai műhely; nyelvi műhely; kommunikációs műhely Géniusz pályázat alapján, vagy Önkormányzati támogatással az elfogadott stratégia alapján	G. Márton Gyöngyi, Herczeg Katalin, Martonné Tamás Márta	2010. szeptember (műhelyvezetők megbízása, műhelyek programtervei, tájékoztatások június 15-ig)	Kőbányai nevelési – oktatási intézmények diákjai, pedagógusai
Tehetség Tanács konzultációja	G. Márton Gyöngyi	2010. szeptember	PSZK pedagógiai munkatársak, Nevelési Tanácsadó Tehetségpont munkájában érintett munkatársai, ÖKF
Gazdagító programok szervezése tehetséges gyermekeknek (filmklub, hangverseny, találkozás kivételes tehetségekkel, stb)	Sári Éva, Matlári Gergely	2010. első és második félév	Kőbányai nevelési – oktatási intézmények diákjai
Szülői fórumok (tehetség témában) előkészítése – félévenként 1	G. Márton Gyöngyi, Sári Éva	2010. első és második félév	Szülők

További feladatok a Nevelési Tanácsadó, és a PSZK 2010/2011. évi munkatervében
Tehetségsegítő szolgáltatások térségi hálózatának kialakítása pályázat elnyerése esetén a **TEHETSÉGPONT** keretei között valósulnak meg az alábbi programok

Feladat	Felelős	Határidő	Érintettek
Mérések elvégzése a bevont osztályokban, csoportokban	Martonné Tamás Márta	2010. március 30.	A „Tehetségsegítő szolgáltatások térségi hálózatának kialakítására” pályázathoz csatlakozott intézmények vezetői, pedagógusai, osztályai, csoportjai
Tehetségkoordinátori és mentori hálózat kialakítása	Sári Éva	2010. március 1.	A „Tehetségsegítő szolgáltatások térségi hálózatának kialakítására” pályázathoz csatlakozott intézmények pedagógusai
4 X 5 órás továbbképzés és 2 X 5 órás tréning a mentorok részére	Sári Éva	2010. március-május	A „Tehetségsegítő szolgáltatások térségi hálózatának kialakítására” pályázathoz csatlakozott intézmények pedagógusai

OKA pályázat
Nevelési Tanácsadó és Pedagógiai Központ

MUNKATERV

A pályázati program ütemezése:

A tevékenység megnevezése	Feladatok meghatározása	Felelős	Időpont, határidő
Intézményi tehetségkoordinátorok csoportjának megszervezése, a koordinátorok felkészítése	- együttműködő partnerek keresése - intézményi tehetségkoordinátor kiválasztása, konzultáció megszervezése, FPTTI munkatársának felkérése	PSZK munkatárs	2010. február 20.
Pedagógiai és pszichológiai mérések elvégzése a bevont osztályokban, csoportokban	- Pedagógiai mérések elvégzése - Pszichológiai mérések elvégzése - elemzések - gyermekek kiválasztása	- intézményi tehetségkoordinátor - pszichológusok	2010. március 20.
Mentori hálózat kialakítása	Intézményi szintű tehetségkörök kialakítása	intézményi tehetségkoordinátor	2010. március 30.
4 X 5 órás továbbképzés	A továbbképzések szervezése	PSZK munkatárs	2010. március - 2010. május
2 X 5 órás tréning a mentorok részére	A tréning szervezése	PSZK munkatárs	2010. október – november
Intézményközi kerületi tehetséggondozó szakmai műhely létrehozása	- Egy adott tehetséges gyermek gyenge oldalainak kiegyenlítése érdekében végzett tevékenységek - A tehetséges gyermekek erős oldalának fejlesztése - Gazdagító program a diákok részére	pszichológus, fejlesztőpedagógus, tanító, tanár, PSZK munkatárs	2010. február
Esetmegbeszélések	A pedagógusok szakmai-módszertani felkészítése, problémamegoldó képességeknek fejlesztése	pszichológusok	2010. márciustól
Nyomon követéses vizsgálat	- kérdőívkészítés - felmérés, adatgyűjtés - adatbevitel - elemzés	PSZK munkatárs	2011. januártól
Tehetségnapok	Tehetségnapok szervezése	PSZK munkatárs	2010. április – december
Szülői fórumok	Szülői fórumok szervezése	PSZK munkatárs	2010. április – december

Munkatervben meghatározott további tevékenységek

Feladat	Cél	Felelős	Időpont, határidő
Adatbázis létrehozása	A térség minden nevelési és oktatási intézményében és közművelődési intézményében megvalósul különböző szintű, mélységű, tartalmú, tudatosságú tehetséggondozó tevékenység feltérképezése, tájékoztatás nyújtása a programokról	PSZK munkatárs	2010. március
Tehetség Tanács működtetése	A tevékenységek összehangolása céljából Tehetség Tanácsot létrehozása	PSZK munkatárs	2010. március
Tehetségírádó létrehozása honlapunkon	Aktuális programokról, eredményekről való	PSZK munkatárs	2010. március

	tájékoztatás		
A kerületi tehetségazonosítás protokolljának kialakítása	A tehetségek azonosításának rendszerszerű megszervezése	pszichológusok	2010. március - 2010. május
Szakmai programok szervezése	Más térségek tehetséggondozó tevékenységének megismerésére	PSZK munkatárs	2010. október – november
Kommunikációs terv végrehajtása	Tájékoztatás nyújtása a pályázati programról	PSZK munkatárs	2010. márciustól

Részletes költségvetés (OKA pályázat)

Tevékenység	Egységár	Biztosított önrész	Igényelt támogatás	Összes költség bruttó
15 fő tehetségkoordinátor egyszeri megbízása	30. 000	-	450. 000	450. 000
6 fő pszichológus egyszeri megbízása	50. 000	-	300. 000	300. 000
15 fő mentor egyszeri megbízása	30. 000	200. 000	250. 000	450. 000
4x5 órás továbbképzés	60. 000	240. 000	-	240. 000
2X5 órás tréning	30. 000	60. 000	-	60. 000
Gazdagító program filmklub –szervező megbízása	25. 000	50. 000	-	50. 000
Gazdagító program-hangverseny- szervező megbízása	20. 000	40. 000	-	40. 000
Gazdagító program-hangverseny-24 db jegy	2000	48. 000	-	48. 000
Szülői fórum –előadó megbízása 2 alkalom	30. 000	60. 000	-	60. 000
Összesen		698. 000 Ft	1. 000 000 Ft	1. 698. 000 Ft

TEHETSÉGGONDOZÁS – Óvoda

Eredmények, tervek

Aprók Háza Óvoda	TEVEKENYSÉG
<p>már meglévő tehetséggondozó tevékenységek rövid bemutatása</p>	<p>A tehetséggondozás módja Óvodánkban</p> <p>Intézményünkben a tehetséggondozás évek óta a HOP-ban megfogalmazott célok és feladatok alapján működik két területen. Egyrészt a csoportokban az óvodapedagógusok irányításával, másrészt a fejlesztőpedagógus által szervezett 3-4 fős csoportban.</p> <p>Módszerei:</p> <ol style="list-style-type: none"> Gyorsítás: melynek lényege, hogy a nevelő, aki ismeri a gyermek képességeit, az adott területen magasabb szintű feladatokat ad. Hagyományörző programunk gazdag lehetőségek tárházával áll rendelkezésre e módszer alkalmazásához. Gazdagítás, dúsitás: A gyermekek a normál oktatásban vesznek részt, a fejlesztés részben, vagy egészben szabadidőben történik. A gyermekek felfedeznek, valódi problémákat oldanak meg, amihez interdisciplinális megközelítés szükséges. A fejlesztőpedagógus projekt-módszerrel valósítja meg, a tehetséggondozás ezen módját. Nagy hangsúlyt helyez a projekt kidolgozásakor a gondolkodás-kreativitás fejlesztésére, valamint az empátiás készség, társas-és vezetői készségek, a személyiség komplex fejlesztésére. A fejlesztő pedagógus heti 1-2 alkalommal, 3-4 fős létszám mellett gazdagító programokat ajánl a középsős- és nagy csoportos korú, kiemelkedő képességű gyermekeknek. Óvodánk a maga kiegyensúlyozott légkörével, akarva-akaratlanul felszínre hozza a többlet mutató gyermekek adottságait, képességeit. Az óvónő feladatai a tehetséges gyermekek gondozásában Az óvónő a gyermeknek elfogadó légkört teremt. Sajátos tempójú, mélységű, többirányú megközelítéssel fejleszti a személyiség összetevőit. A gyermek igényeihez mérten tág cselekvési szabadságot biztosít. Sokféle, gazdag tapasztaltatás mellett nyitott, különféle megoldási lehetőséggel rendelkező feladatokat ad.”
MEGJEGYZÉS:	-
Bóbita Óvoda	TEVEKENYSÉG
<p>már meglévő tehetséggondozó tevékenységek rövid bemutatása</p>	<p>Csoportokon belül az óvodapedagógusok egyéni, differenciált feladatadással, változatos eszközök biztosításával segítik a tehetségek kibontakozását.</p>
<p>tervezett új tehetséggondozó tevékenységek rövid bemutatása</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Módszertani füzet kidolgozása a tehetséges gyermekek megsegítésére. - Tehetségkritériumok megfogalmazása. - Szükség esetén a fejlesztő pedagógus bekapcsolódása a tehetséggondozásba.
MEGJEGYZÉS:	-

Csodafa Óvoda	TEVÉKENYSÉG
már meglévő tehetséggondozó tevékenységek rövid bemutatása	Intézményünkben a tehetségfejlesztéssel kapcsolatos tevékenységek programját még nem dolgoztuk ki.
tervezett új tehetséggondozó tevékenységek rövid bemutatása	Elképzelésünk az, hogy Duró Zsuzsa tehetségfejlesztő szakértővel együttműködve sakk oktatást vezetünk be az óvodában, mivel ez fejleszti a logikus, kreatív gondolkodást. A program részletes kidolgozását a következő nevelési évben tervezzük.
MEGJEGYZÉS:	-
Csodapók Óvoda	TEVÉKENYSÉG
már meglévő tehetséggondozó tevékenységek rövid bemutatása	Műhelyfoglalkozások hetente Munkadélutánok Mozgásfejlesztés területén plusz feladat hetente a tornaterembe járás Kulturális programok szervezése (komolyzenei bemutató, Bábszínház, Planetárium, múzeumok látogatása)
tervezett új tehetséggondozó tevékenységek rövid bemutatása	
MEGJEGYZÉS:	-
Csopa Csoda Óvoda	TEVÉKENYSÉG
már meglévő tehetséggondozó tevékenységek rövid bemutatása	
tervezett új tehetséggondozó tevékenységek rövid bemutatása	
MEGJEGYZÉS:	Nem kívánok javaslattal élni.
Gépmadár Óvoda	TEVÉKENYSÉG
már meglévő tehetséggondozó tevékenységek rövid bemutatása	Óvodapedagógusok a közvetlen megfigyeléseik, tapasztalataik alapján tájékoztatják a szülőket, hogy miben tehetséges átlag felett a gyermekük. Közös szülő- pedagógus tevékenység kidolgozása, a gyermekek fejlesztési lehetőségeiről. A témával kapcsolatos információk továbbítása a szülőknek. (Pl: a Bp-i Pedagógiai Intézet működtet tehetséggondozó műhelyt, ahova a szülő viheti gyermekét). A fejlesztő pedagógus bevonása a tehetséges gyermekekkel történő külön foglalkozásba egyes területeken: pl: matematikai tehetség gondozása. Az óvodában működő alternatív lehetőségek felkínálása a tehetséges gyermekek, és szüleiknek: Balett, népzene-tánc, a zene, és mozgás tehetségeknél, Kézműves kör, a kreatív, ügyes kezüeknek, Sakk a jó logikával rendelkezőknek. Úszás, zenés torna a mozgásban tehetségeseknek.
tervezett új tehetséggondozó tevékenységek rövid bemutatása	1. A már működő feltételek jobb kihasználása, a tehetségek tudatos kutatása. 2. pedagógusok, fejlesztő szakember ilyen irányú képzése, 3. Szülők konkrét tájékoztatása a kerületi tehetségontról. 4. Tehetséggondozó műhely megalakítása, működtetése az intézményben. 5. Társ iskolánkkal kidolgozott közös munkatervünk ilyen irányú módosítása. 6. Az iskola szak pedagógusainak segítségét igénybe venni egyes kiemelkedő tehetségek gondozásában: pl: matematika, színjátszó kör, torna
MEGJEGYZÉS:	-

Gézengúz Óvoda	
már meglévő tehetséggondozó tevékenységek rövid bemutatása	
tervezett új tehetséggondozó tevékenységek rövid bemutatása	
MEGJEGYZÉS:	A tehetséggondozó tevékenységekkel kapcsolatosan nem kívánunk javaslattal élni.
Gesztenye Óvoda	
TEVÉKENYSÉG	
már meglévő tehetséggondozó tevékenységek rövid bemutatása	Az intézmény fejlesztő pedagógusa heti 1 alkalommal rendszeresen foglalkozik a tehetséges gyermekekkel, általában egyéni fejlesztési foglalkozás keretében. Az adott gyermekek esetében az óvoda a pedagógusokkal együttműködve dolgozták ki a fejlesztési tervet. (A gyermekek érdeklődési körét figyelembe véve!)
tervezett új tehetséggondozó tevékenységek rövid bemutatása	Felelős rendszer kiépítése: iskolákkal való kapcsolatfelvétel. A kollégák bevonása ez irányú továbbképzésekre, illetve előadásokon való részvételle az adott témában
MEGJEGYZÉS:	-
Gyermekek Háza Óvoda	
TEVÉKENYSÉG	
már meglévő tehetséggondozó tevékenységek rövid bemutatása	
tervezett új tehetséggondozó tevékenységek rövid bemutatása	
MEGJEGYZÉS:	A tehetség témakörrel kapcsolatban nem kívánunk javaslattal élni.
Gyöngyike Óvoda	
TEVÉKENYSÉG	
már meglévő tehetséggondozó tevékenységek rövid bemutatása	Nincs tehetséggondozás az óvodánkban.
tervezett új tehetséggondozó tevékenységek rövid bemutatása	Együttműködési nyilatkozatot töltöttünk ki a Tehetségsegítő szolgáltatások térségi hálózatának kialakítása /NTP-OKA-IV/. című pályázathoz, melyben együttműködő partnerként veszünk részt.
MEGJEGYZÉS:	
Kékvirág Óvoda	
TEVÉKENYSÉG	
már meglévő tehetséggondozó tevékenységek rövid bemutatása	<ul style="list-style-type: none"> - Kiemelkedő tehetséggel rendelkező gyermekek munkáinak kiállítási lehetőséghez való hozzásegítése (pl. vizuális munkák, publikáció: óvodásunk verse). - A különböző részképesség területén kiemelkedő gyermekek differenciált támogatása. Képességükhöz mért játékos feladatok biztosítása (pl. okos kocka, logico). - A jó verbális kifejezőképességű gyermekek versmondó versenyre való beszerzése. - Lehetőséget biztosítunk a jó képességű gyermekeknek a korongozásra, agyagozásra (munkák kiállítása). - Az ügyes, jó mozgású gyermekek sportversenyeken indulhatnak, néptáncon vehetnek részt.
tervezett új tehetséggondozó tevékenységek rövid bemutatása	<ul style="list-style-type: none"> - Tervezünk intézményünk részére szövökeket vásárlását, ezzel bővítve a „kézműves kuckókat”. - „MINDLAB” logikai társasjátékok beszerzése, alkalmazása.
MEGJEGYZÉS:	A tehetséggondozás már 2000 óta folyamatosan jelen van, a HOP is tartalmazza.

Kiskakas Óvoda	TEVÉKENYSÉG
már meglévő tehetséggondozó tevékenységek rövid bemutatása	<ul style="list-style-type: none"> - Görkorcsolya - Labdás torna - Gyermek futball - Néptánc
tervezett új tehetséggondozó tevékenységek rövid bemutatása	<p>Ovi-sakk</p> <p>A gyermekek játékos módszerekkel megismerkednek a sakkozás alapjaival.</p> <p>Az alapok elsajátítása után – a későbbiekben- a tehetséggondozást a csoport bontása segíti.</p>
MEGJEGYZÉS:	Intézményünk vegyes csoportokkal működik. A csoportokban folyó fejlesztőmunka során a differenciált foglalkozások / melyek alapja nem az életkor, hanem az aktuális fejlettségi szint/, egyben a tehetséggondozást is szolgálják.
Kincskeresők Óvoda	TEVÉKENYSÉG
már meglévő tehetséggondozó tevékenységek rövid bemutatása	<p><i>Beszélgető - körök:</i> lehetőség biztosítása a kommunikációs készségek fejlesztésére, kipróbálása (előadások, érvelések, meggyőzések)</p> <p><i>Mese-kuckó:</i> a jó képességekkel rendelkező gyerekek kellő fantáziával és szókinccsel történeteket, meséket találnak ki.</p> <p><i>Ügyes kezek műhelye:</i> jó képességekkel rendelkező gyerekek változatos, egyedi technikákat sajátítanak el, próbálják ki magukat.</p> <p><i>Okosodó – ügyesedő műhely:</i> Kártya játékok, kirakójátékok. puzzle-k, közösen készített társas játékok, kártyák, dominók.</p>
tervezett új tehetséggondozó tevékenységek rövid bemutatása	<p>Tornatermünk kialakítása után: mozgásos tevékenységek felkínálása, kiemelten a <i>labdajátékokra</i></p> <p><i>Zenei képességfejlesztő műhelyek:</i> népi hangszerek használata, bővítése, óvodán kívüli lehetőségek keresése (pl:Magyar Rádió zenekarának- hangszer bemutatói) népi tánc elemeivel való ismerkedés, népi hagyományok ápolása,</p> <p><i>Színjátékszó műhely:</i> szituációs játékok megélésé, "mintha"játékok, életünk eseményei, történései, különféle feldolgozásban, kedvenc meséink.</p> <p><i>Beszélgető kör:</i> projektek megalkotása a gyerekek ötletei alapján, feladatok, felélősök megnevezése, beszélgető körök levezetése az arra vállalkozó óvodás irányításával.</p> <p><i>Okosodó-ügyesedő műhely:</i> matematikai képességek kiemelt fejlesztése, ok-okozati összefüggések megláttatása.(feltételek folyamatos biztosítása, bővítése)</p>
MEGJEGYZÉS:	-
Mászóka Óvoda	TEVÉKENYSÉG
már meglévő tehetséggondozó tevékenységek rövid bemutatása	<ul style="list-style-type: none"> - Művészeti nevelésen belül a vizuális tevékenység különböző fajtáinak magasabb szintre emelése. - Mozgásfejlesztés területén az egyéni sajátosságok figyelembevételével felkészítés a kerületi sportversenyekre. <p>Szakágak: foci, atlétika, három-tusa, úszás.</p>
tervezett új tehetséggondozó tevékenységek rövid bemutatása	Művészeti nevelésen belül a zenei nevelés terén a tehetséges gyermekek felkarolása, a velük való külön foglalkozás.
MEGJEGYZÉS:	<p>A „Sok kicsi sokra megy” HOP erre vonatkozó fejezetei tartalmazzák a tehetséggondozást, egyéni ill. mikrocsoportos formában történő megvalósítását.</p> <p>Kiemelt képességű gyermekekkel heti 1-2 alkalommal a fejlesztőpedagógus foglalkozik az egyéni fejlesztési ütemterv alapján.</p>

Mocorgó Óvoda	TEVÉKENYSÉG
már meglévő tehetséggondozó tevékenységek rövid bemutatása	Óvodánkban a tehetséggondozás az egyéni képességek figyelembe vételével történik, mindenkit önmagához képest igyekszünk saját képességei maximumára fejleszteni. Ezen tevékenységet a csoportban az óvodapedagógusok, egyéni, ill. mikro-csoportos foglalkozásokon pedig a nevelést segítő szakemberek végzik. Felhívjuk a szülők figyelmét a gyermek kiemelkedő képességére, és azokra a lehetőségekre, amivel ezt tovább lehet fejleszteni. Óvodánkba kiemelt tehetségű gyerekek is járnak (pl. tánc, gordonka, mozgás). Mivel mindenkit az egyéni képességei szerint, differenciáltan fejlesztünk, feladat, hely, eszköz, idő biztosításával a tehetséggondozás is megvalósul.
tervezett új tehetséggondozó tevékenységek rövid bemutatása	Óvodánkban az SNI A, SNI B gyerekek integrációja folyik, ezért az egyéni képességek figyelembe vétele maximálisan megvalósul.
MEGJEGYZÉS:	-
Rece-fice Óvoda	TEVÉKENYSÉG
már meglévő tehetséggondozó tevékenységek rövid bemutatása	Figyelemmel kísérjük folyamatosan a tevékenységekben megnyilvánuló kiemelkedő teljesítményeket. Ennek megfelelően válogatjuk ki a gyermekeket pl. a kerületi sportversenyekre, rajzkiállításra, stb.
tervezett új tehetséggondozó tevékenységek rövid bemutatása	Nincs kiemelten külön ezzel foglalkozó pedagógus/pedagógus kör, a programunk szerint minden pedagógus feladata a tehetségekre való odafigyelés és felkarolásuk.
MEGJEGYZÉS:	-
Zsivaj Óvoda	TEVÉKENYSÉG
már meglévő tehetséggondozó tevékenységek rövid bemutatása	Az óvónők és a fejlesztőpedagógus megfigyelésén alapulva kiszűrték a tehetséges gyermekeket vizuális és természettudományos területen kiscsoportos formában heti rendszerességgel tervezett foglalkozásokat tart számukra a fejlesztőpedagógus. Az óvodai csoportokban az óvónők differenciáltan foglalkoznak a tehetséges gyermekekkel. A szülőket tájékoztattuk a tehetségcsíráról, közös elképzelésen alapuló fejlesztési irányt jelöltünk meg. A szülők aktívan, partnerként vesznek részt gyermekük fejlesztésében. Vizuális pályázatokra nevezzük a tehetséges gyermekek alkotását. Más csoportokban is bemutatathatják gyermekük „tudását”.
tervezett új tehetséggondozó tevékenységek rövid bemutatása	A TÁMOP 3.4.4. pályázat tervezett tevékenységei: <ul style="list-style-type: none"> •Óvónők és tanítók közös továbbképzése a tehetség felismeréséről, gondozásáról az átmenetek biztosításával. •Szervezett Szülői foglalkozások az óvodai csoportokban (vizuális, hangszeres, zenei, természettudományos) •Általános iskolában kisiskolásokkal közös természettudományos és vizuális órák. •Rajztagozatos gimnazisták és óvodások alkotó műhelye az óvodában, a produktumok vándor kiállítása. •Látogatások: Állatkert, múzeumok, Planetárium
MEGJEGYZÉS:	-

HÁRSLEVELŰ ÓVODA

Óvodai tehetséggondozási koncepció

1. A cél

- az óvoda, mint a tehetségfejlesztés fontos színterének kiemelése, szerepe a tehetségigéreték elkallódásának megelőzésében;
- az óvodapedagógus szerepe, helye a tehetséggondozói munkában;
- pedagógiai értékek és szakmai tapasztalatok megbeszélése, a vitatott kérdésekben megegyezésre törekedni.
  - Korai tehetséggondozás megkezdése, ennek szerepe.
  - Az elkallódás veszélye, különös tekintettel a szabálytalan, atipikus, tehetséges gyerekekre.
  - Mi a teendő az óvodában? < erős oldal ~ gyenge oldal fejlesztése, ~ képességek felszabadítása.
  - Miként foglalkozom a rám bízott tehetség-palántákkal?
Módszerbank.
  - Milyen segítséget várnak óvodapedagógusaink fejlesztő munkájukhoz?

2. Koncepció

Az óvodák alaptevékenységük részének tekintik a kisgyermek tehetséggondozását, ahol vezető érték a gyerekek optimális fejlesztése, a differenciált foglalkozás vezetése.

- ✓ A tehetséggondozás és fejlesztés, a tehetségek azonosítása a probléma.

Azt azonban az *azonosítással* kapcsolatban leszögezhetjük, hogy az objektív mérőeszközök használatával körültekintően kell bánni, a kisgyermek alapos megismerése és felfedezése kell törekednünk.

- ✓ A *korai fejlesztés* koránt sem jelenti, jelentheti a tehetségek célzott fejlesztését.

- ✓ A *rejtőzködő képességek* kibontakoztatása és felszabadítása

- ✓ A szervezett óvodai foglalkozások alkalmat adnak az óvodapedagógusi módszertár gazdagítására.

- ✓ Kiemelendő a *projekt* módszer alkalmazása. Ez a módszer különösen jól szolgálhatja a kisgyermek erős, vagy éppen gyenge oldalának fejlesztését és az esetleg rejtőzködő képességek kifejlesztését.

Mik nehezítik az óvodai tehetségigéreték tudatos és szervezettebb fejlesztését.

- magas csoportlétszám;
- szerény szakmai figyelem és elismertség;
- nyomon követés hiánya;
- különböző szintű nevelési-oktatási intézményekkel való kapcsolatok nem elégséges volta és a szükséges szakmai hálózat hiánya;
- a szülők rossz beidegződése és elvárása az óvodai tehetséggondozástól.

Hárslevelű Óvoda tehetségfejlesztő program

Az óvodák alaptevékenységük részének tekintik a kisgyermek tehetséggondozását, ahol vezető érték a gyerekek optimális fejlesztése, a differenciált foglalkozás vezetése.

A tehetségfejlesztő programunk segítségével a gyermekekben meglévő kompetenciákat, tulajdonságokat erősítjük meg. Ez egy olyan rendszert jelent, amelyben az egyes elemek egymásra épülő kapcsolatban vannak. Nemcsak a meglévő képességek továbbfejlesztésére szorítkozik, hanem mellette párhuzamosan a személyiség folyamatos vizsgálatával személyiségformálást is megvalósít.

Óvodánkban az alábbi rendszert építettük fel.

A rendszer 3 alrendszerre tagolható:

1. csoportos és egyéni differenciálás

2. Színjátzó és Mozgás Stúdió

3. Záróünnepség

Cél:

- Az elsődleges cél a gyermekek felfedeztetése a bennük lévő képességeikre és intenzív fejlesztése. Ebben fontos szempont az általános *intellektuális képességek* és a *speciális képességek párhuzamos* fejlesztése.
- Az óvoda, mint a tehetségfejlesztés fontos színterének kiemelése, szerepe a tehetségigéreték elkallódásának megelőzésében.
- Az óvodapedagógus szerepe, helye a tehetséggondozói munkában.
- A pedagógiai értékek és szakmai tapasztalatok megbeszélése, a vitatott kérdésekben megegyezésre törekvés.
- A tehetségigéretes gyermekek erős oldalának fejlesztése (emlékezet, önállóság, mozgási

fantázia, figyelem). A tehetséges gyermek (tehetséggel összefüggő) gyenge oldalainak kiegyenlítése.

- A sokféle ismeretanyag elmélyítése, a későbbi érdeklődési irányok kialakítása.
- A tehetséges gyermekek hatékony fejlesztésére irányuló törekvések mozgással.

Eszköze: a „Színjászó és Mozgás Stúdió” beindítása

Feladat:

1./ Csoportos és egyéni differenciálás

Az óvodapedagógus tervező munkájában jelenítse meg a differenciálási szinteket:

Sajátos nevelési igényű gyermek – átlagos gyermek – tehetséges gyermek

A kisgyermekek alapos megismerése és felfedezése kell törekednünk.

- ✓ A *korai fejlesztés* koránt sem jelenti, jelentheti a tehetségek célzott fejlesztését.
- ✓ A *rejtőzködő képességek* kibontakoztatása és felszabadítása
- ✓ A szervezett óvodai foglalkozások alkalmat adnak az óvodapedagógusi módszertár gazdagítására, Módszerbank létrehozása füzet formájában, mely bővíthető.

2./ Színjászó és Mozgás Stúdió

A tehetséges gyermekek zenei és művészeti kreativitásának, valamint mozgáskultúrájának kibontakoztatása, a zenés - mozgásos-prózai játékok során, egyéni programszerűen megalkotott feladatok, élethelyzetek, történetek, játékok, játékos feladatok megalkotásával.

A differenciálási lehetőségek egyik sajátos kihasználási módját jelenti az ún. rendszeres délutáni foglalkozások köre. Ezeknek a foglalkozásoknak több funkciója van:

- Nyelvi és beszédbeli kompetenciák fejlesztése a tehetséges gyerekek körében: mese dramatizálással
- Szép testtartás, járás, harmonikus mozgásra nevelés
- Színpadi zenés-táncos műfaj megismertetése, megszerettetése
- Tánclépések megismertetése, esztétikus mozgásképzés
- Alakzatok kialakítása különböző eszközök használatával

3./ Záróünnepség

Ezekre akkor kerül sor, amikor indokoltnak látjuk. Elsősorban az óvoda már hagyománnyá vált programjain – Karácsony, Hárslevelű Majális, Családi sportnapok, amikor a tehetséges gyerekek bemutatják a produktumot.

A gyakorlások és a fellépések alkalmával a gyerekek lehetőséget kapnak az előadóművészet elsajátítására. Tapasztalatokat szerezhettek:

- mások előtt magabiztosan beszélni
- kreatívan gondolkodni
- a tehetségüket önmagukkal elfogadtatni
- önmagukban kezelni
- a társadalom hasznára fordítani.

A szülőkkel és a Szülői szervezettel szoros kapcsolattartás lényeges elem a projektnek.

Az óvoda a családdal együtt, azt kiegészítve segíti a tehetséges gyermekek fejlődését, hiszen a szülő tud legtöbbet gyermekéről, ő ismeri legjobban gyermeke igényeit, szükségleteit, viszont az óvodapedagógusnak van olyan szaktudása és olyan korosztályi tapasztalata, amely alapján hatékony segítséget tud nyújtani a gyermekek fejlesztéséhez. Korrekt partneri együttműködésünk elengedhetetlen a tehetséges gyermekek harmonikus fejlesztése érdekében.

Az óvoda körültekintően megszervezi és szabályozza a szülőkkel együtt kialakított együttműködés formáit, mely a folyamatos információk áramoltatását, a szemléletformálást, a tehetséggondozó projekt szakszerű megismertetését, a gyermekek egyéni fejlődésének jellemzőit, és a fejlődés eredményét hivatott közvetíteni.

A szülők segítsék az óvodapedagógust, hogy az óvoda a választott értékeit minél magasabb szinten tudja teljesíteni, és segítség a tehetséges gyermekük bekerülésére a „Tehetségpont” hálózatba.

Tehetségigéret az óvodában

Fejlesztőpedagógusként egyre több kimagasló képességű, valamint részképesség zavarokkal küzdő gyermekkel találkozom. Mindkét eset fejlesztés más-más módszert kíván.

Szemléletünk szerint minden kisgyermek egyszeri és megismételhetetlen csoda, tehetséges valamilyen területen, s nekünk pedagógusoknak az a dolgunk, hogy minden gyermek számára megtaláljuk a fejlődéséhez legmegfelelőbb utat. Feladatunknak tekintjük a tehetségigéret felismerését, differenciált fejlesztését – egyénileg, vagy kiscsoportos formában. A feltételek megteremtésével, a tevékenységek szervezésével, de elsősorban a gyermekek saját aktív tevékenységén keresztül segítjük a fejlődésüket.

A tehetséges óvodás elsősorban gyermek, ezért élmény dús környezetet biztosítunk számukra. A tehetségfejlesztés megalapozása, érzelmi alapok lerakása, lehetőségek megkínálása a feladatunk.

A tehetséggondozó tevékenységünk során a gazdagítás/dúsítás módszerét alkalmazzuk, nagy figyelmet fordítva a gyermekek egyéni képességeit figyelembe vevő differenciált fejlesztésre. Nagy hangsúlyt fektetünk óvodásaink pszichikus funkcióinak (érzékelés, észlelés, figyelem, emlékezet, képzelet, gondolkodás) fejlesztésére, mert ezek az általános intellektuális képességek alapozzák meg a speciális képességeket.

Célunk, hogy az átlagfeletti intellektuális képességekkel, kreativitással és az ehhez kapcsolódó feladatkötelezettséggel rendelkező tehetségigéretnek, olyan foglalkozásokat biztosítsunk, ami a tág érdeklődési területüket kielégíti, illetve tovább bővíti. Sokféle dolgot megismerve későbbi érdeklődési irányait tudja kialakítani. Olyan érzelmi biztonságot nyújtó légkört teremtünk számukra, ahol a gyermek el mer indulni, kereshet, kutathat, tapasztalhat olyan dolgokat, melyek tágitják világképét (könyvtár, mikroszkóp, mozgásos eszközök, kemence, korongozó stb.). Az inger gazdag környezet mellett, szabadságra, önállóságra, igazi feladatokra, kihívásra van szüksége a gyermeknek, ahol támogatják őt.

Kötelességünk, hogy a tehetséges gyereket segítjük a továbbfejlődésben, erősítsük erős oldalát, és fejlesszük gyenge területeit (melyek megnehezítik a fejlődését). Olyan légkört alakítsunk ki, amely őt elfogadja, személyiségének fejlődését elősegíti.

Erősíteni kell a gyermek tehetségével összefüggő gyenge területeket.

Problémák adódhatnak a pszichomotoros képességek, érzelmi-szociális érettség területein, esetleg magatartászavar tünetei jelenhetnek meg. A képesség kibontakozását megnehezítheti a problémák folyamatos kezelése.

Óvodánkban évente kétszer ún. „*Nyomon követési térkép*” segítségével tájékozódunk a tehetséges gyermekek fejlettségi szintjéről, ezeken a megbeszéléseken jelen van a pszichológus, pedagógusok, fejlesztőpedagógus és az óvodavezető. A *Szülőklub* -ban már több ízben is téma volt a tehetséggondozás, ahol a szülőkkel beszélgettünk arról, hogy mit tartanak tehetségnek, hogyan gondolják a tehetséggondozást, mit várnak el a pedagógustól és miben látják a maguk szerepét. Fontos számunkra a szülők támogatás, együttműködés.

A családi nevelés elsődlegességét szem előtt tartva, a szülőket partnernek tekintjük.

Az óvoda Minőség Irányítási Programjában meghatároztuk, hogy a különös foglalkozású szülők a csoportokban bemutathatják foglalkozásukat, megmutathatják a gyerekeknek a munkaeszközeiket, és ők kipróbálhatják azokat. Így a gyerekek közvetlenül ismerkedhetnek meg, pl. a MR szimfonikus zenekarának brácsa művészeivel (egy apuka), ill. a hangszerrel.

Az Ő jóvoltából jutott el az óvoda a Rádióba, ahol megismerkedhettek a gyerekek a zenekar hangszereivel, és bepillanthattak a komolyzene világába.

A csoportokban működő *Zene-bona* sarok jó lehetőséget biztosít a zenei szépségre nagyon fogékony gyerekeknek arra, hogy a bontakozó zenei ízlésük, kreativitásuk formálódjon. Eszközként főleg természetes anyagokból készült ütős- és ritmus hangszereket biztosítunk számukra. A gyerekek ösztönösen, örömmel játszanak a hangszereken, miközben észrevétlenül fejlődik ritmusérzékük, kreativitásuk, esztétikai érzékük, mozgáskoordinációjuk. A jövőben szeretnénk az óvodában már működő *Zene-bona* műhelyt továbbfejlesztetni, ahol a tehetségcsírák kibontakozhatnak. Szeretnénk, hogy egy vidám hangulatú, ötletgazdag, alkotó tevékenység, műhely alakuljon ki.

Óvodánkban már jól működik az *Ügyes kezek műhely*, ahol az apró művész palánták állandó alkalmat kapnak élmény- és fantáziaviláguk, képzeletük, kézügyességük vizuális szabad önkifejezésére. A különböző tevékenységek során ismerkedhetnek a különböző technikákkal, és lehetőségük van azok önálló alkalmazására. A műhely célja a kreativitás fejlesztése, az alkotói képesség kibontakoztatása. *Pedagógusként a legtöbb, amit adhatunk nekik, hogy segítjük őket ráébredni arra a lehetőségre, amit egyedülállóságukkal adhatnak a világnak.*

Maximálisan egyet értünk a Tehetség Pontok létrehozásával, ahol egymásra találhatnak a hasonló érdeklődésű gyerekek, ahol érzik, hogy a foglalkozást vezető pedagógussal is jól megértik egymást, és ezeken a foglalkozásokon elfogadó légkör veszi őket körül.

Budapest, 2010. február 15.

Bódi Imréné
Kincskeresők Óvoda fejlesztőpedagógusa

TEHETSÉGGONDOZÁS – Iskola

Eredmények, tervek

Bem József Általános Iskola	TEVÉKENYSÉG
már meglévő tehetséggondozó tevékenységek rövid bemutatása	tanulmányi versenyek /iskolai, kerületi, budapesti.../ Bem pályázat, szakkörök /főleg művészeti/, internetes levelezés /eTwinning/ DSE/ sport, társastánc/, diákönkormányzati tevékenység honlap szerkesztése, Zenede/ szolfézs, hegedű, zongora, fuvola / énekkar, népitánc, jeles napok, dekorációs tevékenység
új tehetséggondozó tevékenységek rövid bemutatása	tehetséggondozó körök/ helyesírás, matematika.../ Bem pályázat új köntösben /technikai újdonságok/ képűjság szerkesztése
Fekete István Általános Iskola	TEVÉKENYSÉG
már meglévő tehetséggondozó tevékenységek rövid bemutatása	<ul style="list-style-type: none"> • Emelet szintű matematika oktatás (ld. ped. program) • csoportbontás (nívocsoport 5-6. évf. magyar-matek) a nszk okt. keretében (ld.: ped. program) • tehetséggondozó szakkörök • versenyfelkészítés
új tehetséggondozó tevékenységek rövid bemutatása	Jelenleg nem tervezzük új tevékenységek bevezetését.
MEGJEGYZÉS:	
Harmat Általános Iskola	TEVÉKENYSÉG
már meglévő tehetséggondozó tevékenységek rövid bemutatása	<p>➢ Comenius iskolai együttműködés keretében öt uniós országgal állunk kapcsolatban; tanulóink IKT-, idegen nyelvi-, kommunikációs kompetenciáit jelentősen fejleszti a projekt.</p> <p>➢ Emeltszintű énekkutatás: kórusaink színvonalas Karácsonyi Hangversenyen mutatkoznak be a szülőknek, s szép hazai és nemzetközi szakmai sikereket mondhatnak magukénak. Tanulóink számára furulyaoktatáson kívül az épületben működő Kerületi Zeneiskola nyújt lehetőséget zenetanulásra.</p> <p>➢ Néptánc: alsósaink bontott csoportban néptáncot tanulnak. Hagyománnyá vált a nyárelőn megrendezésre kerülő „Mesterségek udvara” iskolai rendezvényünk, mely a népi mesterségek körébe kínál bepillantást, és egyben lehetőséget biztosít néptánc csoportjaink bemutatkozására.</p> <p>➢ Dráma: Alsós évfolyamaink csoportbontásban drámafoglalkozásokon vesznek részt heti egy alkalommal. Iskolai drámacsoportunk évente egy zenés darab bemutatásával örvendeztet meg bennünket.</p> <p>➢ Idegen nyelvek oktatása: iskolánk a nyelvtanítás széles spektrumát kínálja, hiszen angol, német, olasz, orosz és francia nyelv tanulására is lehetőség van, ötödiktől heti öt órában, bontott csoportban. Angol nyelvi asszisztensek segítik e munkát. Diákjaink 8. végén alapvizsgát tesznek angoltól.</p> <p>➢ Harmadiktól csoportbontásban informatikát oktatunk. Tanítványainkat az ECDL Start modul keretében nemzetközi vizsgára készítjük fel.</p> <p>➢ 10 éves múltra visszatekintő országos „Mindent vagy semmit!” nagy sikerű műveltségi vetélkedősorozatunk, valamint Szent László történelemversenyünk Budapest-szerte ismertté tette iskolánkat.</p> <p>➢ Iskolánk diáksport egyesülete szép sikereket mondhat magáénak, sakk-, labdarúgás-, kosárlabda-, torna-, asztalitenisz-, atlétika- szakosztályt működtet. Alsósaink heti rendszerességgel ingyenes úszásktatásban részesülnek.</p> <p>➢ Fontosnak tartjuk az évente megrendezésre kerülő erdei iskola programunkat, mely a tehetséggondozás különleges lehetőségeit rejti, s tanulóink nagy többségét érinti.</p> <p>➢ Iskolánkban 14 szakkör működik, széles spektrumát kínálva a tehetséggondozás.</p> <p>Média klubunk iskolai képűjságot működtet, digitális évkönyvet készít, s számos sikeres pályázaton vett részt.</p>
tervezett új tehetséggondozó tevékenységek rövid bemutatása	MindLab program beindítását tervezzük, ha sikeres lesz a TÁMOP 3.4.4. pályázatunk.
MEGJEGYZÉS:	

JANIKOVSKY ÉVA Általános Iskola	TEVÉKENYSÉG
már meglévő tehetséggondozó tevékenységek rövid bemutatása	<ul style="list-style-type: none"> • Tanítási órán egyénre szabott feladatok, differenciálás • 4. évfolyam matematikafejlesztő • 8. évfolyam felvételi előkészítő • Táncoktatás • Szabadidőben versenyekre felkészítés • Hat drámacsoport (fizetős)
tervezett új tehetséggondozó tevékenységek rövid bemutatása	Dráma beépítése a pedagógiai programba.
MEGJEGYZÉS:	Erre már csak a szabadidő terhére lehet, pedagógusoknak órát biztosítani nem tudunk.
Üllői úti Tagintézmény	TEVÉKENYSÉG
már meglévő tehetséggondozó tevékenységek rövid bemutatása	<p>Elsősorban szakkörök formájában:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jazz-tánc - társastánc - dráma szakkör - kézműves szakkör - úszás <p>DSE keretén belül:</p> <ul style="list-style-type: none"> - foci - atlétika - kosárlabda <p>Kőbányai SC keretében:</p> <ul style="list-style-type: none"> - úszás <p>Háziversenyek</p>
tervezett új tehetséggondozó tevékenységek rövid bemutatása	<p>A drámapedagógia szélesebb körű elterjesztése, nem csak az újonnan induló dráma tagozatos osztályban, hanem szakkör keretében más osztályokban is.</p> <p>Ha lesz elég órákeret szakkörre, akkor további szakkörök indítása más képességek fejlesztésére is.</p>
MEGJEGYZÉS:	
Kada Mihály Általános Iskola és Gyermekek Háza Óvoda	TEVÉKENYSÉG
már meglévő tehetséggondozó tevékenységek rövid bemutatása	<p><u>A tehetséggondozás már működő szinterei az iskolában</u></p> <p>Tanítási órákon differenciálás, csoportmunka, kooperatív technikák alkalmazása, plusz feladatok stb.</p> <p>Szakkörök működtetése (kézműves, szorobán, sakk, matematika, rajz, ének, furulya, számítástechnika, DSE , főzőcske, angol irodalmi szakkör)</p> <p>Versenyre való felkészítés (iskolai, kerületi versenyek szervezése, azon részvétel)</p> <p>Zeneiskola (szolfézs, hegedű, fuvola, zongora, gitár, furulya)</p> <p>Az iskola tanulóinak jelentős részét foglalkoztató néptánc oktatás.</p> <p>Projekt napok, témanapok: Egészségnap, Kada Színház, Tudományok napja, Sportnap.</p> <p>Kézműves szaktábor</p>
tervezett új tehetséggondozó tevékenységek rövid bemutatása	<p><u>Tehetséggondozás</u></p> <p>Tehetséggondozással kapcsolatos továbbképzések keresése – módszerek továbbfejlesztése.</p> <p>Szűrések elvégzése a tehetségek azonosítására.</p> <p>Csoportból egy-egy területen kimagasló képességet mutató tanuló azonosítása.</p> <p>„Tehetséges” szülők bevonása: pl. Egészségnapra orvos szülő behívása, Tudományok napjára, Kada Színházon tehetséges szülők fellépése, segítségnyújtása.</p> <p>Sikeres öregdiákok visszahívása – pl. életmód minták mutatása, pl. előadások tartása Egészségnapon, Tudományok napján stb.</p> <p>Elismerni és segíteni a tanulók iskolán kívüli kiemelkedő tevékenységét (pl. versírás, lovaglás, sakk, birkózás stb.)</p> <p>Budapesti, országos versenyeken a helyezetteknek szakirányú</p>

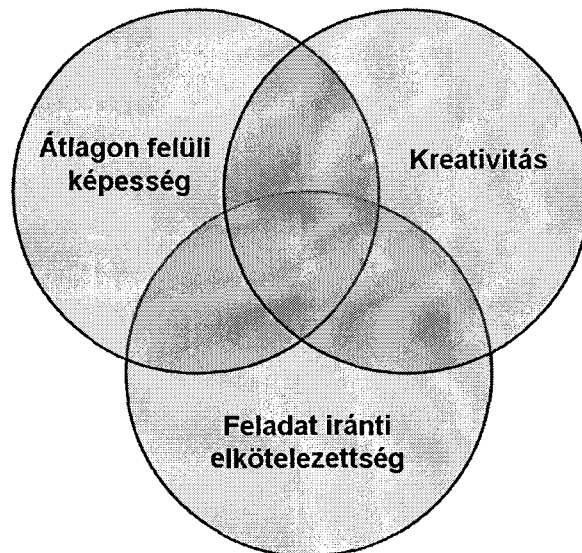
	<p>táborok, műhelyek felkutatása, támogatása. Tehetségpontok, tehetségszolgáltató tanácsok felkutatása. A meglévő gyakorlatnak megfelelően továbbra sem emeljük ki egy területet sem, hanem igyekszünk a legszélesebb skálán figyelni a tehetségekre. A GENIUSZ program nyújtotta speciális lehetőség kihasználása. Tehetséggondozáshoz kapcsolódó programokhoz, eszközökhöz stb. támogatók keresése. Nagyobb hozzájárulás a korszerű eszközökhöz mind a tehetséges gyerekeknek, mind a pedagógusoknak. (Pl. számítógép, internet, aktív tábla, programok, szoftverek, MindLab-os „eszközök”, kerámiaégető, szakfolyóiratok stb)</p>
MEGJEGYZÉS:	
Kápolna Téri Általános Iskola	TEVÉKENYSÉG
már meglévő tehetséggondozó tevékenységek rövid bemutatása	<p>A Kápolna Téri Általános iskolában tehetséggondozásra 4 óra, szakkörre 14, 5 óra áll rendelkezésre. Heti 2 órában énekkar működik. Tehetséggondozást ebben a tanévben kiterjesztettük a tehetségazonosításra, a tehetség ígéreték, tehetségcsírák önismeret, énkép fejlesztésére, motivációra, figyelem fejlesztésre, angol nyelvi tehetséggondozásra. Első osztálytól választható, illetve szakköri jelleggel tanítjuk az angol nyelvet. Az úszást kiemelten kezeljük, saját órakeret terhére szakköri jelleggel az 5 osztályosok is heti 2 órában úsznak. A szakköri keretből jut a labdajátékokra is. További szakkörök: Alsós matematika, Fagyöngy szakkör, újságírás, magyar szakkör, festészet, kézműves.</p>
tervezett új tehetséggondozó tevékenységek rövid bemutatása	<p>Komplex tehetséggondozó program kidolgozása, működtetése (mellékelem) A művészeti nevelés erősítése, a meglévő erők fokozottabb kiaknázása, az ebben a tanévben érkezett rajzszakos kollégánál közreműködésével.</p>
MEGJEGYZÉS:	Ötlet a kerületi tehetséggondozó programhoz (mellékelem)
Keresztury Dezső Általános Iskola	TEVÉKENYSÉG
már meglévő tehetséggondozó tevékenységek rövid bemutatása	<p>Iskolánkban kifejezetten tehetséggondozónak deklarált tevékenység nincs. Ennek legfőbb oka az, hogy a kötelező, illetve további szükségszerűen felvállalt fejlesztő tevékenységeink rengeteg időt emésztenek fel. Természetesen nem feledkezünk meg a tehetséggondozásról sem, ezek fő színterei szakköreink, projektjeink, diákállalkozásunk. Tehetséges tanulóink részt vesznek pályázatokon, felkészítjük őket tanulmányi és sportversenyekre. A tanórákon pedig támogatjuk a differenciált foglalkozást.</p>
új tehetséggondozó tevékenységek rövid bemutatása	<p>Az eddigi módszerek hatékonyabbá tétele mellett keressük az olyan pályázati lehetőségeket, amelyek lehetővé tennék számunkra az előrelépést a tehetséggondozás területén is.</p>
MEGJEGYZÉS:	
Kertvárosi Általános Iskola	TEVÉKENYSÉG
már meglévő tehetséggondozó tevékenységek rövid bemutatása	<ul style="list-style-type: none"> - a hagyományosan működő szakkörök (História, alkotókör, szorobán, zöld béka, táncszakkör) tevékenysége, - versenyekre való felkészítés, - differenciált foglalkozás a tehetséges tanulókkal, - az iskolai programokban a tehetséges tanulók szerepeltetése (műsorok, rendezvények...) - Kertvárosi Ki Mit Tud szervezése két évente, - Komplex műveltségi vetélkedő szervezése
új tehetséggondozó tevékenységek rövid bemutatása	<ul style="list-style-type: none"> - elegendő szakköri óra esetén újabb területeken szakköri foglalkozások szervezése (háztartástan, főzés, életvitel, fizikai, kémiai kísérletezés, színjátszó kör, - több differenciált képesség fejlesztő óra tartása - is jó lenne, de jelenleg csak a felzárkóztatásra van lehetőségünk.
MEGJEGYZÉS:	A pedagógusok igen leterheltek, nem tudom, hogy az újabb

	konzultációkra, továbbképzésekre, műhelymunkára, tréningekre, esetmegbeszélésekre tudunk-e elegendő pedagógust mozgósítani.
Széchenyi István Általános Iskola	
meglévő tehetséggondozó tevékenységek rövid bemutatása	A Széchenyi István Általános Iskola a pedagógiai munkája során több ponton végez tehetséggondozó tevékenységet. Ezek a tevékenységek részben kapcsolódnak más egyéb kerületi pályázatokhoz is, és saját erőből is végezzük.
új tehetséggondozó tevékenységek rövid bemutatása	Mivel a képzőművészeti profilunk is elnapolásra került, és elhúzódtott az engedélyezése, így jelenleg nem tudunk többet vállalni.
MEGJEGYZÉS:	A kerületi tehetségpont hálózatok kialakításával egyetértünk, és támogatjuk azt. Nem kívánunk véleményt nyilvánítani és mondani, stratégiáról.
Szent László Általános Iskola	
meglévő tehetséggondozó tevékenységek rövid bemutatása	Iskolánk az ELTE Apáczai Csere János Gimnáziummal működünk együtt a Szent László Gimnáziumon kívül. A hagyományos - ének, testnevelés - tehetséggondozáson kívül tantárgyi tehetséggondozásokat végzünk.
új tehetséggondozó tevékenységek rövid bemutatása	vállaljuk a természettudományok komplex fejlesztését, illetve javaslom egy tehetséggondozó honlap létrehozását.
MEGJEGYZÉS:	
Szervátiusz Jenő Általános Iskola	TEVÉKENYSÉG
már meglévő tehetséggondozó tevékenységek rövid bemutatása	Intézményünkben évek óta korrepetálás, egyéni ill. szakköri foglalkozások keretében fejlesztjük tehetséges tanulóinkat.
új tehetséggondozó tevékenységek rövid bemutatása	Továbbra is szakköri,- ill. egyéni foglalkozások keretében, valamint versenyeztetés formájában kívánjuk tehetséges diákjainkat gondozni.
MEGJEGYZÉS:	

SZAKMAI HÁTTÉRANYAG

A Renzulli-féle triász

A tehetséget leíró komplex teóriákból sokféle látott napvilágot, az első volt, s ma is a legáltalánosabban a Renzulli-féle (1978) az elfogadott. Ez a modell három összetevőjét emeli ki a tehetségnek:

Általános teljesítmény-területek

Matematika • Képzőművészet • Természetan • Filozófia • Társadalomtudományok • Jog • Vallás • Nyelvek • Zene • Élettudományok • Mozgásművészet

Specifikus teljesítmény-területek

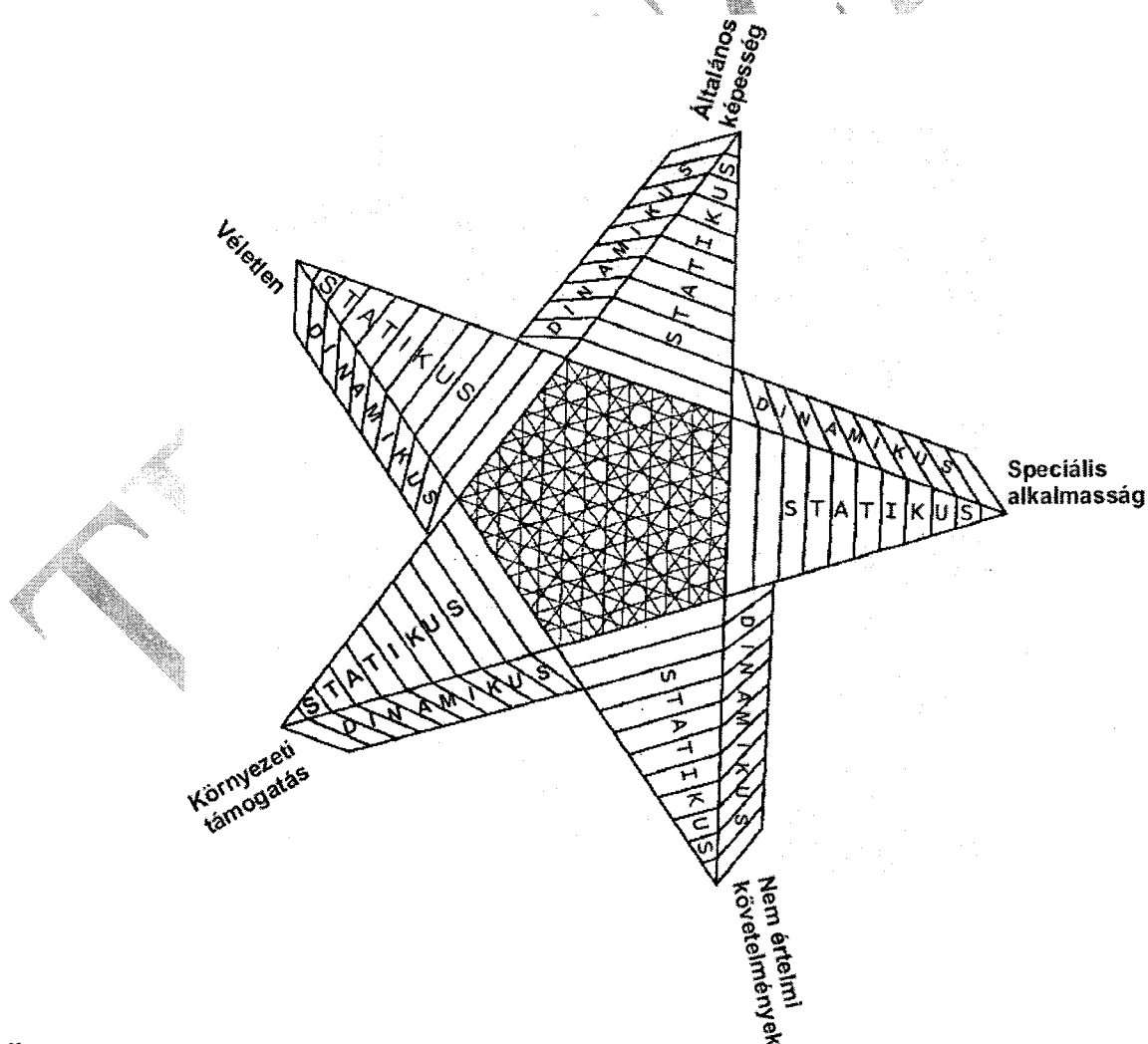
Karikatúra • Csillagászat • Közvélemény-kutatás • Ékszertervezés • Térképkészítés • Koreográfia • Életrajz • Filmkészítés • Statisztika • Helytörténet • Elektronika • Komponálás • Kertépítészet • Kémia • Demográfia • Mikro-fényképezés • Várostervezés • Légszennyezés korlátozása • Költészet • Divattervezés • Szöveg • Drámaírás • Reklám • Jelmeztervezés • Meteorológia • Bábozás • Marketing • Játéktervezés • Újságírás • Elektronikus zene • Gyermekgondozás • Fogyasztóvédelem • Főzés • Ornitológia • Bútortervezés • Navigáció • Genealógia • Szobrászat • Vadvilág kezelése • Mezőgazdasági kutatás • Állati tanulás • Filmkritika

Tannenbaum csillaga

Tehetségelméletében Tannenbaum (1983) azt állítja, hogy mind a tehetség akkor fejlődik, ha a következő öt elem hat egymásra. A **tehetséget grafikusán a csillag öt ágának metszete jelöli.**

Az **öt elemet** következőképpen definiálják (Feldman, 1992):

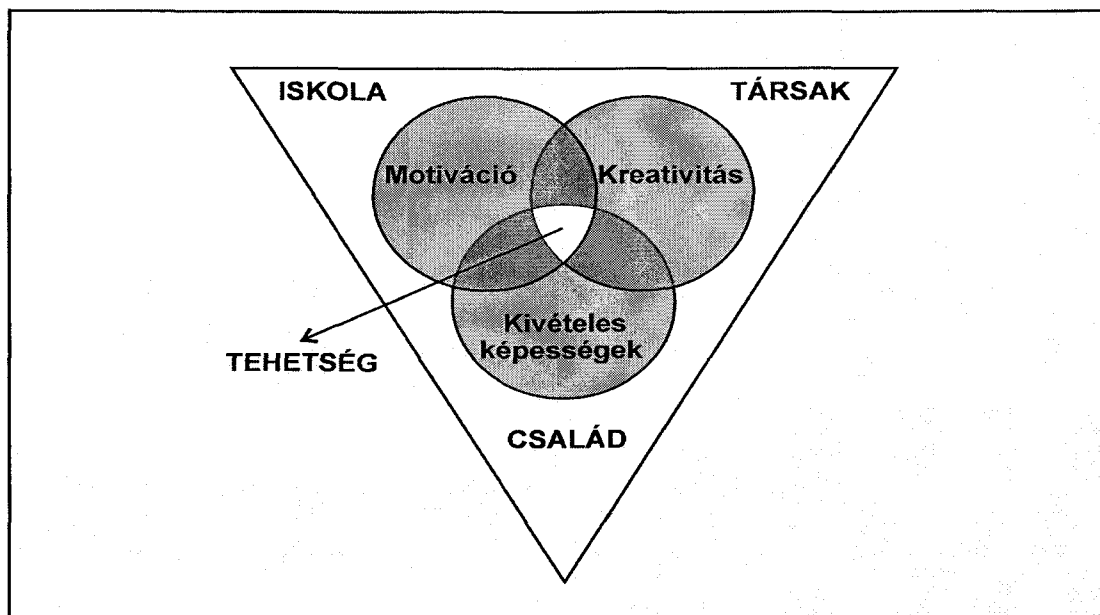
- **Általános képességek:** ez a G-faktor megfelelője, azé az általános intelligenciáé, amit az IQ-tesztekkel mérnek.
- **Speciális képességek:** olyan speciális tehetség, amivel a személy rendelkezik és amiért környezete nagyra becsüli, mert az kivételes, speciális.
- **Nem intellektuális tényezők:** ezek azok a személyes képességek, amelyek egy személy karakteréhez, egyéni jellemvonásaihoz kötődnek önkép, motiváció, feladat-orientáció stb.
- **Környezeti tényezők:** pl. a gyerek családja, iskolája, barátai.
- **Szerencse:** ezekről a faktorokról legtöbbször elfeledkezünk, pedig ugyanolyan jelentősek.

MÖNKS MODELLJE

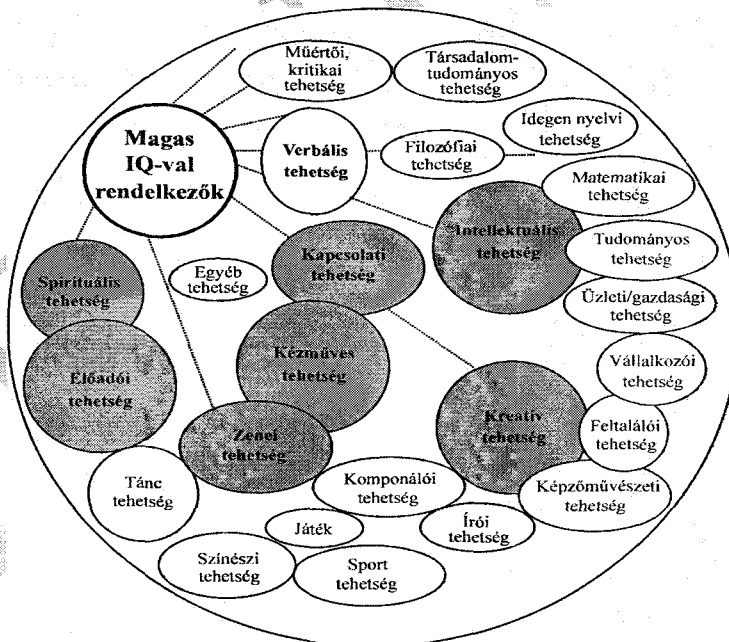
Egyre nagyobb empirikus támogatást nyertek az idők során azok az elméleti feltételezések, amelyek a **tehetséghez szükséges faktorok interakcióját vizsgálták.** Ez vezetett Mönks többtényezős tehetség-

modelljéhez. A kivételes képességek, a motiváció és a kreativitás összetevőkön kívül ez a modell a családot, az iskolát és a társakat is bevonja mint társadalmi pilléreket.

Piirto tehetség-modellje

Differenciáltan jelzi a tehetség fajtáit, sokszínűségét.

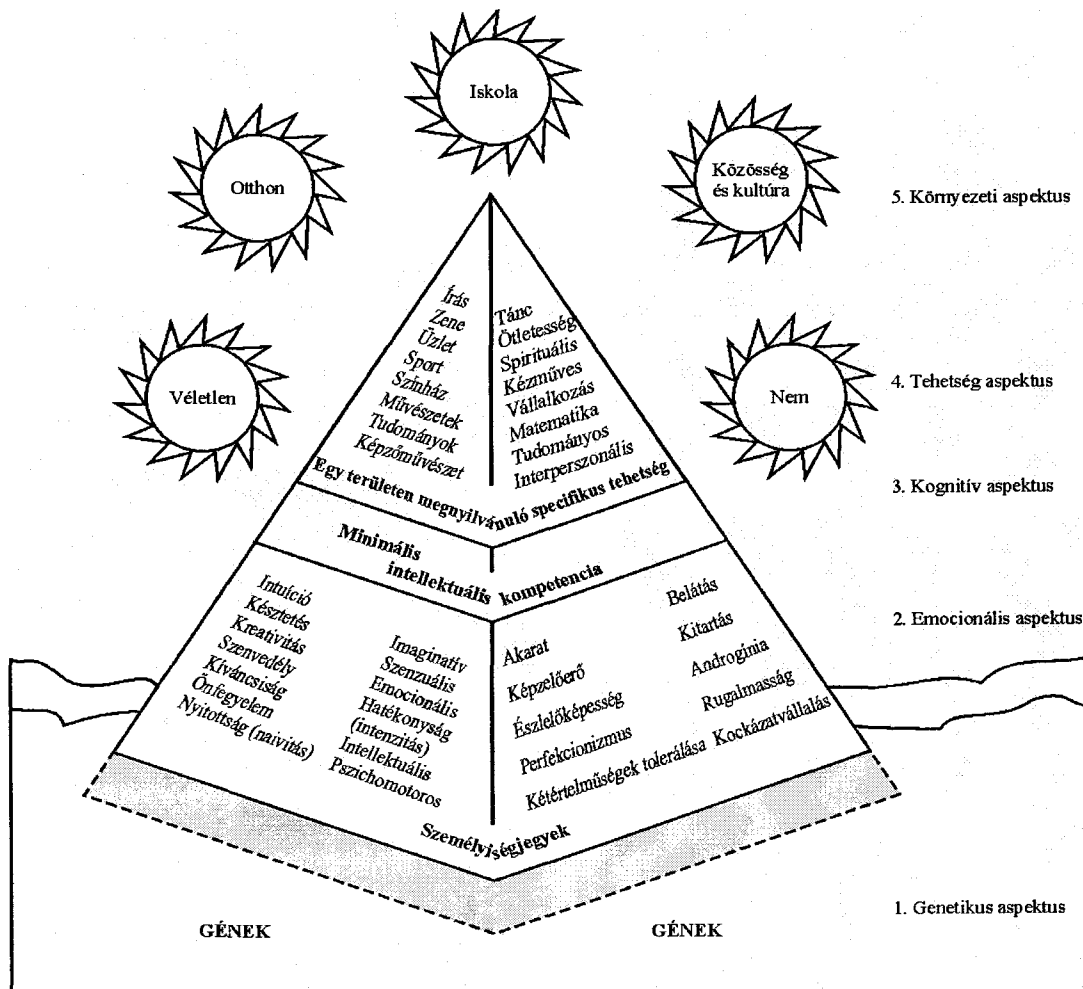

Piirto tehetséggondozási piramis-modellje

Különösen a tehetség összetevői, de a fejlődést befolyásoló tényezők is részletesen kidolgozott rendszerben jelennek meg Piirto /1999./ tehetséggondozási piramis-modelljében.

- A **genetikai** alapok egyértelműek.
- Az **emocionális aspektus** azokat a személyiségjegyeket összegzi, amelyek általában jellemzik a kiemelkedő teljesítményt nyújtókat.

- A **kognitív aspektusban** a minimális intellektuális kompetencia jelenik meg. A szerző Renzullira hivatkozva azt fogalmazza meg, hogy az intelligenciatesztben elért átlagon felüli pontszám elég a tehetség manifesztációjához.
- A **tehetség aspektusa** a modellben azokat a speciális területeket jelöli meg, amelyeken konkrétan kibontakozhat a gyerek tehetsége.
- Végül a **környezeti aspektust** a "napocskák" fémjelzik. Döntőnek a szerző a három fő napot /otthon, iskola, közösség és kultúra/ jelöli meg.

* Tehetség 'elhivatottsággá' válik

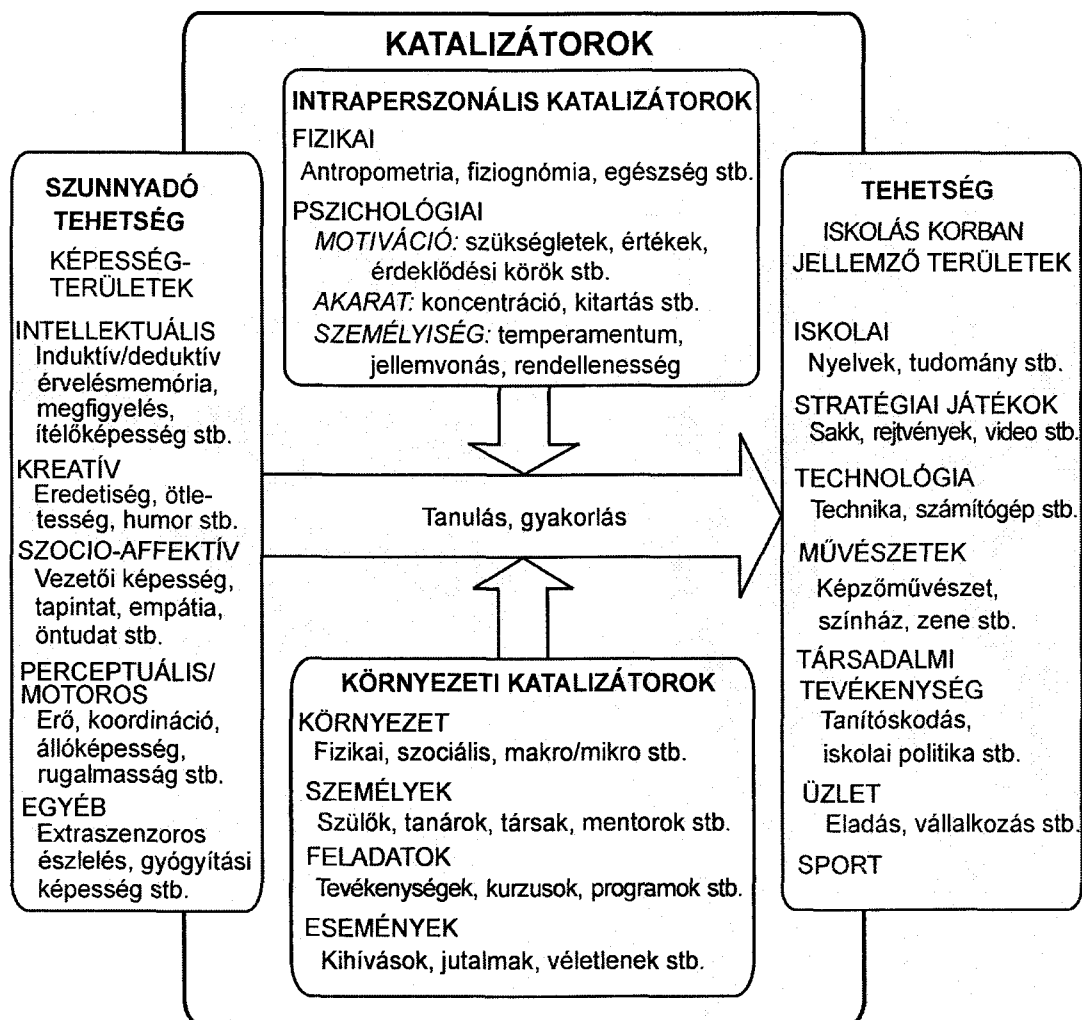
Gagné modellje a szunnyadó és a megvalósult tehetségről

-François Gagné, kanadai pszichológus a szunnyadó tehetséget az adottságokkal asszociálja. Ezen a veleszületett emberi képességeket érti.

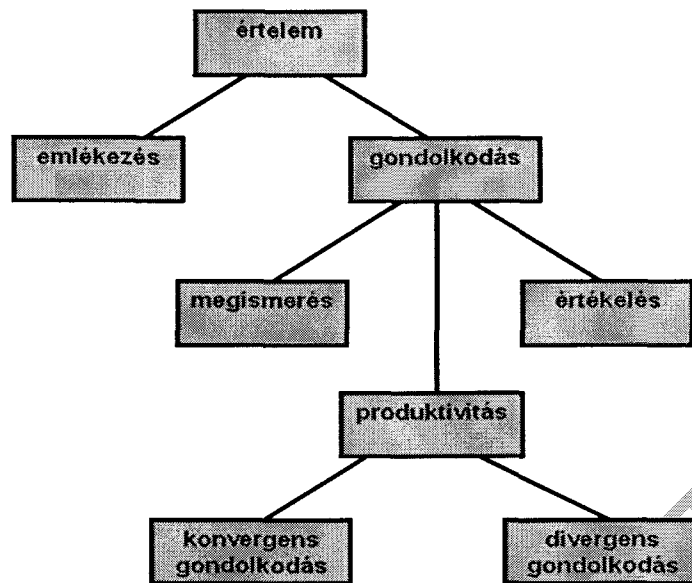
- Heller, Mönks és Passow (1993.) szerint "A szunnyadó tehetség olyan kompetencia, amely az emberi adottságok valamilyen területén vagy területein jelentősen felülmúlja az átlagot. Gagné

következésképpen definiálja a **megvalósult tehetséget**: különböző adottságok és interperszonális, valamint környezeti katalizátorok interakciójának fejlődési terméke".

Guilford modellje az emberi értelemről

Renzulli gazdagítási triász

A triász az alábbi három összetevőre épül:

1. általános explorációs program – elsődleges célja a tehetséges tanulók érdeklődésének feltárása és szélesítése
2. csoportos fejlesztési gyakorlatok – az ismeretekkel való hatékony bánásmód elsajátítása
3. valódi feladatok egyéni vagy kiscsoportos megoldása – komplex, kihívást jelentő feladatok, amelyek lehetőséget adnak adatok gyűjtésére, eddigi eredmények tanulmányozására és saját megoldások keresésére